

SIIPIRIKKO 4/88

Pohjois-Karjalan Lintutieteellinen Yhdistys r.y.

Julkaisija: Pohjois-Karjalan Lintutieteellinen Yhdistys r.y.

Puheenjohtaja: Juha Miettinen Patotie 5 D 4 80160 Joensuu
puh 821133

Varapuheenjohtaja: Jouko Tiussa Ensonkatu 8 80200 Joensuu
puh 35849

Sihteeri: Juha Suomalainen Paiholansairaala G 5 80850 Paihola
puh 894351/259

Rahastonhoitaja: Ari Tanskanen Ahmankatu 34 80120 Joensuu
puh 122009

Muut hallituksen jäsenet: Kimmo Koskela Iiksenvaara 80260 Joensuu
puh 33397, Inkeri Ovaskainen Hirventie 11 80230 Joensuu puh 32818,
Rauni Piironen Koulukatu 10 B 22 80110 Joensuu puh 24148, Jouni
Pursiainen Hiiliruukinkatu 5 A 20 80260 Joensuu puh 825520

Lehden toimituskunta: Harri Kontkanen (vastaava toimittaja), Juhani
Hyttinen

Tilausasiat: Lehti ilmestyy 4 kertaa vuodessa. Jaetaan jäsenille
jäsenmaksua vastaan. Jäsenmaksun suuruus v. 1988 on 45 mk (opis-
kelijät, alle 25 v. 33 mk, perhejäsenmaksu 10 mk). Siipirikon ti-
lausmaksu v. 1988 45 mk. Irtonumerot vuosikertaan 1981 asti 4 mk
(juhlanumero 15 mk), vuosikerrat 1982- 5 mk + postituskulut.
Yhdistyksen tili SYP Joensuu 201620 - 337216/Pohjois-Karjalan
Lintutieteellinen Yhdistys r.y./PL 119 80101 Joensuu.

Kansi Pikkuvarpusia (Valokuvannut Hannu Eskonen)

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu
Talvilinnut 1987/88 Pohjois-Karjalassa: Marko Ojala ja Jouko Tiussa	99
Rariteetit 1987 Pohjois-Karjalassa: Ari Parviainen	110
Polvijärven Nisäjärven linnusto: Mauri Leivo	119
Lintulehtipaketti	126
PKLTY:n toimintasuunnitelma ja talousarvio vuodelle 1989	127
Ilmoituksia	128

★ = Valtakunnallisen (Suomen lintutieteellisen yhdistyksen) rari-
teettikomitean tarkastama ja hyväksymä havainto.
☆ = Alueellisen rariteettikomitean tarkastama ja hyväksymä havainto.

TALVILINNUT 1987/88 POHJOIS-KARJALASSA

Marko Ojala & Jouko Tiussa

Katsaus jatkuu likimain entisissä raameissa. Vain havainnoitsijaluettelo on siir-
retty loppuun, ja suurimman työn eli lajikohtaisen katsauksen on tällä kertaa
laatinut MO. Lieksan säätiedot ovat MO:lta, mutta muilta osin sääkatsaus sekä
talvilintulaskentojen selvittely ovat JT:n kokoamat.

Sääolot

Alkutilvi oli vuodenvaihteeseen asti selvästi normaalia kylmempi. Pelätyt tammi-
pakkaset jäivät kuitenkin tulematta ja talvi kääntyi uuden vuoden myötä varsin
leppoisaan suuntaan. Kovin kuivia kuukausia ei ollut, vaan sadetta saatiin tasaisen
runsaasti. Linnusto selviytyi keskimääräistä paremmin, vaikka lumentulo pakotti
vielä huhtikuun lopulla lintuja hakeutumaan ruokintapaikoille.

	XI	XII	I	II	III
<u>Joensuu</u>					
1987/88 °C	-5.5	-10.8	-8.2	-8.5	-4.4
1931-60	-1.9	-6.5	-10.5	-10.4	-6.4
sademäärä mm	52	64	50	47	53
% normaalista	103	142	112	137	183
<u>Lieksa</u>					
1987/88 °C	-6.5	-12.5	-8.9	-8.9	-4.3
sademäärä mm	33	50	35	34	38

Taulukko 1. Säätietoja Joensuusta (lentoasema) ja Lieksasta (Lampela).
Talvikuukausien keskilämpötilat ja sademäärät verrattuna pitkäaikaisiin
keskiarvoihin.

Talvilintulaskennat

Tilastoihin saatiin mukaan yhteensä 12 eri laskentareittiä, joista kuusi käytiin
läpi kaikissa kolmessa vaiheessa. Näitä oli Joensuussa (JM), Juuassa (HL) ja
Nurmeuksessa (HL) yksi kussakin sekä Lieksassa 3 (EL, MO, Matti Riikonen ym.)
Kesälahden ja Rääkkylän jääminen pois tilastoista oli ikävä puute, mutta miellyt-
tävänä vastapainona Ilomantsin Ruosmesuon reitin (HH, JMe) tulo tilastoihin.

Harakka, tyypillinen talvilintulaskentojen laji (Valok. Hannu Eskonen)

Syyslaskennan kahdeksalla reitillä, lähes 70 km:n matkalla todettiin 35 lajin noin 2160 yksilöä, mistä 10 reittikilometriä kohden tulee 324 yks. Kymmenen edellisen vuoden keskiarvosta 470 jäädään selvästi. Kahdeksaa lajia laskettiin yli sadan: varpunen (534), urpiainen (377), talitiainen (251), varis ja harakka (molempia 170), tilhi (129), punatulku (111) ja kesykyyhky (109). Lista poikkeaa melkoisesti vastaavasta edellisvuotisesta.

Vuodenvaihteen laskennan aineisto on yleensäkin edustavin. Tällä erää 11 reittiä ja miltei tasan 100 kilometriä. 33 lajin yksilöitä tavattiin likimain 3900 eli 10 reittikilometriä kohden 390. Määrä on hivenen alle edellisen pakkastalven luvun 416, mikä osui juuri 10 vuoden keskiarvoon. Urpiaisparvet ja paikoin tilhetkin olivat vielä siksi yleisiä, että kärkikymmenikkö sai seuraavan asun: urpiainen (905), varpunen (727), varis (468), talitiainen (317), punatulku ja keltasirkku (molempia 279), tilhi (198), harakka (194), hömötiainen (157) ja kesykyyhky (103).

Helmi-maaliskuun vaihteen uusintalaskentaankin saatiin mukaan 9 reittiä ja yli 72 km. Näillä laskettiin 24 lajin yli 2000 yksilöä, 10 reittikilometriä kohden 280. Luku ylittää niukasti kymmenen edellisen vuoden keskiarvoluvun (269), mitä tuskin voidaan pitää yllättävänä lauhkean talven jälkeen. Eniten nähtiin varpusia (525), urpiaisia (266), talitiaisia (245), keltasirkkuja (231), harakoita (153), variksia (130), punatulkuja (109) ja hömötiaisia (102).

	Joensuu			Lieksa			Ilomantsi			Juuka			Nurmes		
Laskennat	SY	VV	UU	SY	VV	UU	VV	UU	SY	VV	UU	SY	VV	UU	
Reittien luku	2	3	3	3	4	3	1	1	2	2	1	1	1	1	
Yhteispituus km	10	26,5	21	26	32	26	10,4	10,4	25,5	25,5	9,9	5,3	5,3	5,3	
Silkkiuikku				1											
Sinisorsa				67											
Isokoskelo				4											
Kanahaukka		1								1					
Ampuhaukka		1													
Metso							1	3							
Teeri		54			8						53		6		
Rieppo							1								
Pyy										1	3				
Harmaalokki	12														
Kalalokki				9											
Kesykyyhky	38	31	6	52	62	26			19	10					
Hiiripöllö										1					
Käpytikka	4	9	20		3	1									
Pikkutikka		1		1											
Pohjantikka															
Korppi	1	1	2				2	2			2	1			
Mustavaris				13	3	3									
Varis	96	352	104	59	74	25			15	42	1				
Naakka	1	2													
Harakka	25	65	67	76	51	53			64	75	23	5	3	10	
Närhi	1	5	8	4	1	3			8	4	3	1	7	3	
Talitiainen	56	103	102	120	76	85	48	36	66	83	10	9	7	12	
Sinitiaainen		1		1	2	1			1	2					
Kuusitiaainen			1	1											
Töyhtötiainen		1	2	3			10	6							
Hömötiainen	10	35	29	18	17	14	50	34	30	41	17	14	14	8	
Fyrstötiainen				1											
Puukiipijä									1	3					
Pähkinänakkele				1	3										
Räkättirastas	15	17		2			2		2	1					
Punarinta	1														
Hippiäinen				3					3	2					
Tilhi	13	158		129	40			4							
Lapinharakka	1	1													
Kottarainen	1			2											
Varpunen	187	224	278	216	254	220			120	238	21	11	11	6	
Pikkularpunen		2													
Viherveikko		33	16	9	25	27			5	6			7	9	
Vihervarpunen	4		20	1											
Urpiaainen	50	455	151	290	53	79	20	27	27	227	9	10	150	15	
Punatulku	14	120	68	43	76	18	4		51	70	8	3	9		
Taviokuurna			13												
Käpylintu		2	3				18	24			1				
Pikkukäpylintu	6		2			4	3								
Peippo									2						
Keltasirkku	2	57	81	12	10	80			13	104	6	7	108	64	
Yhteensä yks.	538	1731	973	1135	761	639	159	137	428	913	156	60	322	127	
Lajeja	21	25	18	26	18	15	10	9	17	19	13	8	10	8	

Taulukko 2. Talvilintulaskentojen tuloksia talvella 1987/88 Pohjois-Karjalassa. SY = syyslaskenta (loka-marraskuun vaihe), VV = vuodenvaihteen laskenta ja UU = uusintalaskenta (helmi-maaliskuun vaihe).

LAJIKOHTAISET HAVAINNOT

Kaakkuri Kaksi piristävää havaintoa: 01.12. Eno Ahveninen 2 yks. (PH,HKO,AP) ja 08.12. Lie Kokkojärvi tien varresta lumesta löydetty lkv yksilö, joka toimitettiin elintarvikelaboratorioon ja siltä Lampelaan muikkuja syömään. 16.12. lintu laskettiin rengastettuna vapaaksi Lieksankosken voimalasulaan (EL).

Sinisorsa Kunnan sulien puuttuessa P-Karjalassa sinisorsat talvehtivat pääasiassa purojen ja koskien suvannoissa, joten yksilömäärät ovat vähäiset. Lieksassa: 01.01. Emo Tammikoski 2jp k (EL), 02.02. ja 16.02. Sokovaara, Myllykoski 2yks. (EL). Joe Karsikko 04.12. 2

Laji	Vuodenvaihteen laskenta			Uusintalaskenta
	1987/88	1986/87	82/83-86/87	1987/88
Teeri	6,8	3,6	3,9	7,3
Käpytikka	1,2	8,6	5,8	2,9
Varis	46,9	118,4	57,9	17,9
Harakka	19,5	28,6	27,1	21,1
Närhi	1,7	2,9	1,5	2,3
Talitiainen	31,8	39	38,1	33,7
Sinitiaainen	0,5	0,6	0,8	0,1
Töyhtötiainen	1,4	0,7	0,8	1,1
Hömötiainen	15,7	15,8	15,4	14
Puukiipijä	0,3	0,2	0,2	-
Hippiäinen	0,2	1	2,1	-
Tilhi	19,9	-	52,8	0,6
Varpunen	72,9	79,2	72,8	72,3
Viherpeippo	7,1	3,4	3,8	7,2
Urpiaainen	90,8	4,8	16,9	36,6
Punatulkku	28	16,6	18,8	15
Käpylinnut	2,3	0,9	1,5	4,7
Keltasirkku	28	75,2	52,9	31,8
Yhteensä	374,8	400,5	373,1	268,6
% kaikista	96	96		96

Taulukko 3. Eräiden talvilintujen (yht. 18) yksilömäärät 10 reittikilometriä kohti vuodenvaihteen ja uusintalaskennoissa talvella 1987/88 Pohjois-Karjalassa. Vertailun vuoksi tilanne edellisena talvena ja viiden edellisen vuodenvaihteen keskiarvot. (Listaa on supistettu kahdella lajilla, korpilla ja taviokuurnalla)

yks. (HKO,AP) , Joe Pielisjoki 07.01. 1 n p (ML), 17.01 Joe keskusta 1 n-puk (HKO,AP) (sama kuin 07.01. ?) ja talven suurin kerääntymä Kii Ruskeakoskella 26.02. 5 yks. (PA).

Telkkä Eno Ahvenisella 01.12.-13.12. 3p (monet), 20.12. 2p (MO), joista toinen talvehti onnistuneesti (monet).

Alli Alkupalvea Enon Ahvenisella vietti 1 yks. ainakin 01.-13.12. (PH,HKO,MO,AP).

Tukkasotka Joe Keskustassa 04.12. 1 n-puk. (HKO,AP).

Isokoskelo Enon Ahvenisella 01.-02.12. 1 yks. (monet).

Varpushaukka Havaintoja talven leutoudesta huolimatta vain hieman alle 15 yksilöstä. Ainoastaan Rää Haapasalmessa läpi talven ainakin kaksi yksilöä (k ja n) (MH). Lisäksi Lie Rauhalassa XII-I 1 yks. (MO). Muualta vain yksittäisiä havaintoja. Havainnot kunnittain: Joe 2, Kon 2, Lie 2, Lip 2, Nur 1, Pol 1, Rää 2 ja Val 1.

Kanaahaukka, harvalukuinen talvipeto (Valok. Hannu Eskonen)

Kanaahaukka Normaalin vähän havaintoja. Ainoa pysyvä talvireviiri Nur Savikylässä 1 yks. läpi talven (M.Kuittinen). Juu Mäntylammella oli helmikuussa genari pistelemässä teertä poskeensa (E.Parikka). Havainnot kunnittain: Joe 4, Juu 1, Lie 1, Lip 1, Nur 1, Pol 2, Toh 1, Val 1, Vär 1.

Ampuhaukka Leudon talven ansiosta havaintoja peräti kolmesta yksilöstä. Joe Keskustassa onnistunut talvehdinta; 1 yks. nähty eri puolilla kaupunkia pitkin talvea mm. 22.01. Nepenmäki (AP) ja 07.03. Keskusta (ML); lisäksi F col/ A nis 01.12. Nepenmäki 1 (AP). Ampuhaukka havaittiin myös Pol Kuorevaarassa 10.03. (VH) ja Rää Varpasalossa n. 15.02. (HE,KK).

Teeri Havaintoja runsaasta 700 yksilöstä. Eniten havaintoja saatiin Juuasta n.200 yksilöstä; siellä havaittiin myös talven suurin keskittymä 08.03. Vuokko 53 yks (AL,HL).

Metso Puolet havainnoista, jotka koskevat n.20 yksilöä tulevat Ilomantsista, missä (HH&OI) laskivat 23.12.- 29.12. kymmenkunta yksilöä. Lie Rauhalassa oleili II kesy ukkometso.

Pyö Ainoastaan 13 havaittua yksilöä! Havainnot kunnittain: Ilo 2, Joe 1, Kon Jakokoski koko talven n.5 (HP,MP), Toh 1 ja Vär 4.

Riekkö Havainnot keskittyvät tutusti Ilomantsiin: 24.-29.12. yht: n.30 yks. jäljet (HH&OI,JMe) ja Ilo Hattuvaara 09.03. 12 yks. (MH, AP,JoP). Muualta vain yksittäisiä havaintoja esim. Kon Pitkäranta 26.12. 3 (HKO,AP). Juuassa normaalia runsaammin.

Fasaani Kesälahdelta havaintoja vain 11 yksilöstä, mikä ei liene todellinen talvikanta. Muualta: Joe Sulkuniemi 23.12. 1 k (HKO,AP,AV) ja 24.12. 1 n (JM). Kon Jakokoski 30.12. 2 (HP,MP).

Peltopyy Juu Salonkylä, Nunnavaara 08.01. 3 yks. tiellä (Alvi Karhapää).

Kalalokki Joe Linnunlahdella 01.12. 1 SW (HKO,AP).

Harmaalokki Joe Karsikossa 04.12. 1 juv p/m (HKO,AP).

Selkälokki Kitee Suopasaari 30.01. 1 yks. jäällä (V.Laiho/VM). Todella mielenkiintoinen havainto, sillä selkälokki on talvella koko maassa todellinen rari. Mustaselkäisen lokin talvella nähdessään kannattaa pitää mielessä merilokin mahdollisuus, sillä sydäntalvella merilokki on sisämaassakin todennäköisempi vaihtoehto.

Kesykyhyhky Pulujuen määristä tietoja talvilintulaskennoissa; suunta kasvamaan päin. Outokummun ja Lieksan pulukannat ovat roimassa nousussa. Out keskusta 05.03. 35 p (ML); kanta nousut 80-luvun alun muutamasta yksilöstä. Lie keskustassa todella runsas, XII-III jopa 90 yks. - säännöllisesti 50-60 yks. (MO). Vertailun vuoksi mainittakoon, että edellistalvena puluja oli noin 30 yks.

Sepelkyhyhky Todella yllättävä talvehdinta! Rää Vuorilahdessa vietti talvensa 1 yks. lintulautavieraana (L.Valkeapää).

Hiiripöllö Hiiripöllöt olivat vahvasti keskittyneet Juuka-Kontiolahti -akselille. Kon 5 havaintoa: 27.12. Ripulijärvi, Käkkärä ja Paukka ja kussakin 1 yks. (HKO,AP,AV), 28.12. Venäjoki 1 (HKO,AP) ja II-III Romppalan risteys 1 (AL,HL). Juuka 4 havaintoa: 01.12. Nunnanlahti 1 (AL,HL), 27.12. Vuokko 1 TLL:ssä, 28.12. Harivaara 1 yks. (HKO,V.Jouhki,AP) ja III Ahmovaara 1 (useat). Ainoa havainto muualta: Lie Pokronlampi 01.01. 1 (MO).

Varpuspöllö Hieman tavallista runsaammin n.10 yks, mutta kuitenkin selvästi huonommin kuin edellistalvena (20 yks). Pitkäaikaisemmat reviiirit Pol Kuorevaarassa 1 yks (VH) ja Juu Ahmovaara XII ja II 1 yks. (P.Romppanen). Havainnot kunnittain: Lip 2, Pol 2, Toh 1, Rää 1, Out 1, Nur 1 ja Juu 2.

Lehtopöllö Yhtä harvinainen kuin ennenkin. Pyh Salokylässä 13.03. naukui n (AP).

Viirupöllö Viirupöllön näkeminen talvella tuntuu olevan kiven takana; nyt 3 havaintoa, edellistalvina seuraavasti 82/83 4, 83/84 3, 84/85 4, 85/86 0 ja 86/87 0. Havainnot: Nur keskusta XII 1 (T.Korhonen), Kon Jakokoski 16.02. 1 yks. (HP) ja Toh Jumpuranvaara 09.12. 1 (RS).

Lapinpöllö Ilo Ruosmesuolla 24.12. parin päivän vanhoja syöksykuoppia (HH,OI,JMe). Lip Suursaari 29.12. ja 19.02. 1 yks. (Elvi Sahlman) ja Juu Vuokko 22.02. alkaen 1 yks. muutamia päiviä (P.Kallinen).

Helmiöllö Näköhavainnot todella harvassa: Lie Varisvaara 16.12. 1 yks. (J.Mauranen) ja Pol Kuorevaara 29.12. 1 (VH).Puputtavat helmarit paljon yleisempiä: Juu Polvela I alkaen 1 (H.Kärki), Juu Ahmovaara II alku 1 (P.Romppanen), Juu Ruohosuo 1 (P.Tuononen) ja Kon Jakokoski 12.01. alkaen 1 puputtava (12.02. 2) (HP,MP).

Harmaapäätikka Talvihavaintojen määrä vakiintunut viime vuosina n. 10 yksilöön. Havainnot Kesälahdelta puuttuvat täysin. Pysyvä talvireviiri

vain Kon Jakokoskella 13.02. alkaen 1 n (HP,MP). Muualta: Kit Rokkala 03.01. 1 yks lintulaudalla ja Kit Metsäkoski 17.03. 2 (VM), Joe Notkokatu 09.01. 1 yks (ELä), Joe Tonttulankatu 12.02. 1 k (AH,MH), Rää Haapasalmi III alku 1 yks (M.Makkonen) ja Rää kk 1 yks törmännyt ikkunaan (L. Valkeapää). Kimmo Koskelan rengastama k kuoli alkutalvesta törmäyksen uhrina Joe Iiksenvaaralla (P. Lindberg, JT).

Käpytikka Paikalliset vaihtelut todella suuria: Juuassa ja Lieksassa erittäin vähän (esim. Lie keskustan ja Rauhalan alueelta ei yhtään havaintoa), Ilo runsas 27.12. Hattu Polvikosken-Hanhikosken alueella peräti 48 yks/10km (HH&OI, JMe) ja Kii 24.-28.02. "joka paikassa" (PA). Talvilintulaskennoissa poikkeuksellisen vähälukuinen.

Pikkutikka Normaalmäärä havaintoja - yhteensä 6 yksilöstä seuraavasti: Lip Kk 26.12. 1 yks (J.Kosonen), 01.01. Joe Höyt.Kanava 1 k (HKO,AP), 08.01. Val Jukolanrinne 1 (V.Korhonen), 31.1. kontr. k Höyläksellä (JT), Lie Puuruunjoki 10.03. 1 yks. (EL), Pol Kuorevaara 09-10.03. 1 yks. (VH) ja läpi talven Juu Vihtasuo lintulaudalla (A. Kyyrönen).

Pohjantikka Kohtalaisen runsaasti- havaintoja 11 yksilöstä kunnittain seuraavasti: Ilo 4, Joe 1, Juu 1, Kes 1, Kit 3 ja Kon 1. Kit Puhos Sellutehtaalla 1 koko talven (useat). JM rengasti Joe Sulkuniemessä 17.01. 1 2kv k.

Palokärki Eräretket jääneet vähille, vai onko palokärki häviämässä. Kaikki havainnot: Rää Haapasalmi 08.12. 1 Ä (MH), Rää Sangenlahti 17.01. (AH), 27.01. Ilo Haukivaara 1 yks (PP) ja 10-11.03. Juu Timovaara 1 Ä (AL,HL).

Korppi Yhteensä n. 150 havaittua "kronkkujaa" eli n. kolme kertaa normaalia enemmän. Erikoisuutena oli havaintojen tuleminen "uusista" korppikunnista: Rää 40, Kii 30, Kon 33. Kolme tavallista suurempaa parvea nähtiin: Kon Selkie 10.02. 26 N (HKO), Kii Pitkäjärven th:n kaatopaikka 25.02. n. 30 yks (PA) ja 05.03. Rää Varpasalo, Monnunniemi 30 S (T.Miettinen).

Varis Suurimmat ilmoitetut parvet: Rää Pötsönlahti 10.12. a120 kiertelevä (MH) ja Lie Riihivaaran kaatopaikalla 09.01. 150 yks. (MO).

Harakka Tavanomaisen runsas asutuilla alueilla, vaikka vuodenvaihteen laskennat viitanevat pienoiseen vähenemiseen.

Naakka Out Keskusta 03.03. 1 yks. (ollut paikalla jo XII) (ML). Ensimmäinen talvehtimishavainto Okusta kautta aikojen! Ainoa muistiinmerkitty havainto Joensuusta; 13.02. Joe keskusta 5 yks. (MO). Talvikanta ei juuri tätä suurempi: muutamia lintuja liikkuu keskustan-Repokallion väliä (JT).

Pähkinähakki Ainoa sembransiemenen syöjä löytyi Ilo Markunvaarasta 04.12. alkaen 1 yks (PP).

Närhi Runsaus tavanomaista luokkaa til:n perusteella.

Kuukkeli Kuukkelin näkemiseen tarvitaan aimo annos onnea ja korpiretkiä. Muutamia yksittäisiä havaintoja: Lie Riihivaara 09.01. 1 yks (MO), Val Halmejärvi 28.01. 1 yks (JV) ja Juu Larinsaari koko talven 2 yks ruokinnalla (M.Huttunen).

Talitiainen Erittäin vaihtelevasti; Rää runsaasti (MH), Lie Rauhala talvikanta niukahko (EL), Joe Niinivaara pyydystetty talvikautena 120 eri yksilöä (lisäksi Joe Kukkosensaari 41 ja Kii Ylisenjärvi 42 pyydystettyä yksilöä) (JT). Muutama suurempi parvi: 07.01. Joe Haut.maa n.35 yks. ja 02.03. Joe Kanervalaa 25 tien yli (ML).

Sinitiaainen Edellisvuoden tapaan vähän havaintoja; talvikannat näyttäsivät näin ollen olevan laskussa koko maakunnassa. Joe vähälukuinen (ML,JT), 9 pyydystettyä (JT), muualla maakuntaa tasaisen vähän 0-4 yks /kunta. (Ilo 2, Kit 3, Pol 1, Kon 1, Lip 2, Lie 4 ja Rää 1).

Kuusitiainen Havaintoja runsaasta 10 yksilöstä, selvästi eniten Joensuussa (n. 8 yks.) mm. 17.01. Joe ev.lut hautausmaa 3 yks (HKO, AP) ja 15.02. Kanervalaa 2 (ML). Muualta Lie Rauhala I ja 04.03. 1-2 (MO) ja Rää Kankaanrinta XII-III 2 yks ruokinnalla (AH,MH).

Töyhtötiainen Vähälukuinen metsäseutujen talvehtija. Tavallista suurempi kerääntymä: Kii Ruskeakoski 14.02. yht: 7p (PH,HKO,AP). Selvä kasvu tiil:ssa perustuu Ilomantsin Ruosmesuon erämaareittiin.

Hömötiainen Laskentojen perusteella kanta on todella tasainen kaikkina talvina.

Pyrstötiainen Sydäntalvelta ei havaintoja; ainoat havainnot alkukeväästä. Joe Sulkuniemestä useampi havainto: 13.02. n. 5 yks, 19.02. 9 yks. rengastettiin, 02.03. 5- , 11.03. 2 yks (JM). Lisäksi Toh Jumpuranvaara 20.03. 10 (RS) ja Rää Haapasalmi 13.03. a7 yks (MH).

Pähkinänakkele Tavallista runsaampi; erilliskatsaus luvassa. Katso myös syksyn vaelluslinnut!

Puukiipijä Totutun niukasti. 10 yksilöä havaittiin kunnittain seuraavasti: Joe 4 (28.12. 2 reng. Kukkosensaarella HKÄ,JT), Lie 2, Lip 2, Kon 1 ja Rää 1.

Koskikara Talvilintupapereista löytyi havaintoja n. 50 yksilöstä. Havainnot kunnittain: Eno 3, Ilo 1, Kit 6, Lip 5, Lie 13 pyydystettyä, Juu 3, Out 6, Kii 11 ja Toh 2. Lieksan pyydystetyistä linnuista 5 k ja 6 n, 6 1-2 kv ja 7 +1/+2 kv. Suurin keskittymä: Kii Ruskeakoski 26.02. ainakin 10 yksilöä (PA). Havainnoista tehdään mahdollisesti myöhemmin tarkempi katsaus.

Mustarastas Hieman normaalia enemmän. Joe Linnunlahti 02.12. ja 16.12. 1 k (JM,HKO,AP), Kit Tiekoski 1 (VM), Rää kk alkutalvesta 1-2 yks , Ilo Roivanpolku koko talven 1 yks (PP) ja Joe Ilomantsintie 08.03. 1 k (JM).

Punakylkirastas Talven ainoa oleili Joe Niinivaaralla 20.12. (AP).

Räkättirastas Harvinainen Joensuun pohjoispuolella esim. Juuasta vain yksi ja Lieksasta kaksi havaintoa. Ainoastaan Joensuussa läpi talven ja sielläkin vähissä tammikuun puolesta välistä alkaen. Suurimmat havaitut parvet Joensuussa: Niinivaara 04.12. 30 yks. ja 07.12. 100 yks., Tiaisenkatu 18.12. 30 yks. (HKO,AP), Sulkuniemi 17.01. 11 (JM), 18.01. Noljakka 10 (ML) ja viimeinen nähty parvi 31.01. Niinivaaralla 5 yks. (JT).

Punarinta Todella yllättävä talvihavainto Lie Rauhala,Mäntypuisto 24.12. 1 yks., joka liikkui pensasaidoissa,pihlajissa ja lintulautojen läheisyydessä täysin hyväkuntoisen näköisenä (MO) ! Ensimmäinen talvihavainto Pohjois-Karjalasta(?).

Hippiäinen Mitä hippiäisille/hippiäishavainnoille oli tapahtunut? Ainoat paperille merkityt havainnot tulevat Lieksasta, jossa Rauhala-

sa jopa melko runsas helmikuulle asti. Seuraavat havainnot Lie Rauhala: joulukuun ainoat 21.12. 2-3 yks. (EL), I-II 4-(8) ja III 3-(yks. (MO). Lisäksi Lie Partalanmäellä 03.01. 3p (MO).

Tilhi Tilhet, kuten muutkin marjalinnut, keskittyivät totaalisesti Joensuuhun; muualta tuli havaintoja vain kourallinen pienistä parvita. Huippu Joensuussa joulukuussa ja tammikuun alussa - helmi-maaliskuussa vain pieniä parvia. Joensuussa tilhet olivat perinteisesti keskittyneet Niinivaaralle. Suurimmat parvet: 17.12. Joe Tiaisenkatu 1500p (AP), 23.12. Joe Niinivaara + Sihti 500+300p (HKO), 12.01. Joe Niinivaara 650p (HKO). "Erittäin raa'ial kädellä" arvioiden Joensuussa oli joulu-tammikuussa vähintään 250000 tilheä. Maaliskuussa Joe Otsola 15.03. 40p (AT). Suurimmat parvet Joensuun ulkopuolella Toh kk. 03.12. 50 (RS) ja Lie Rauhala 06.12. 50p (MO).

Lapinharakka 6 yksilöä havaittiin, mikä on selvästi keskimääräistä enemmän. Juu Timovaara, Multisuo 17.12. 1 yks. (AL,HL), I Juu Polve 1 yks. J.Korpiniemi/HL. 09.01. Out Jokipohja 1 yks. (M.Visala), 24.01.-13.02. Rää Haapasalmi 1 (MH) , 26.02. Val Ylävaltimo 1p (J ja 28.02. Lie Siikasuo 1p (HKO).

Kottarainen Rää Haapasalmi XII-I turkistarhalla 1p (M.Visala)

Pikkuvarpunen Perinteisiltä paikoilta havaintoja ei paljon ilmoitettuna Joe vähemmän kuin edellistalvena, mutta nähty monin eri paikoin Niinivaara 04.12.- 1 (HKO), 17.02. 5 (AP), Asevelikyylä 05.01. 2 (JM) Pilkontie 02.03. 1 (ML), Lillukkapuistikko 6+1 yks. (HKO), Kanerva 24.01. 1p (ML) ja Tonttulankatu 18.01. 1p (ML). Lip: kk,Varolanniemi koko talven n. 10 yks. , keskusta 29.-31.01. ja 13.02. 1 yks. (LK) ja 12.12. Viinijärvi 2 yks. (HKO). Ilo: 05.03. Apteekin piha 4-5 yks (PP). Toh: Kemie 13.02. yht:3p (ML) Val: Keskusta 15.02. 1p (JV). Suurempia parvia Kiteellä Rääkkylässä: Kit Kytänniemi 07.02. 60p (MH), Kit kk. 05.03. 59 (VM) Rää kk 60 yks. läpi talven (HE,MH) ja Rää Haapasalmi XII 4, I 5, 11 ja III 5 (MH).

Varpunen Asuttujen seutujen määrällisesti selvä ykköslaji talvehtijoista. Laskennat osoittavat määrän pysyneen erittäin tasaisena vi vuodet.

Nokkavarpunen Nokkavarpuetkin olivat keskittyneet Joe Niinivaara 23.12. 2 reng. (JT), 02.01. 5 (AP), 10.01. 4+5 (AP). 17.01-09.02. 1 p (HKO ym.) ja talven suurin parvi noin 25-30.01. 15 yks. (HKO, M) nokkavarpuksia oli Niinivaaralla ainakin maaliskuun puoleen väliin ti: 17.03. JT rengasti yhden; lisäksi Joe Sulkuniemessä 18.12. 1 p Muualta maakuntaa kaksi havaintoa: Kit kk 22.03. 2 (R.Jokinen) ja Vär kk 3 (RS).

Viherpeippo Epätasaisesti ympäri maakuntaa. Lieksassa tavallista vähemmän talvehtivia; keskusta I-II n. 10 yks. ja III 20 (MO). Juuassa normaalia runsaammin kk:ssä. Nur Kyrönrinta n.30 yks. (I Meriläinen). Kes kk. 06.02. "kymmenittäin" (MH, KK). Lip Viinijärvi ainakin 10 yks. läpi talven (LK). Joe Niinivaara pyydystetty 57 yk (JT) (joista 1 k rengastettu Ruotsissa lähellä Tukholmaa).

Vihervarpunen Pitkästä aikaa kunnan spinari-talvi. Havainnot painuivat erittäin voimakkaasti Joensuuhun; rippeiden jäädessä muualta Pohjoisimmat havainnot Lie Rauhala 24.12. 2-3 , 01.-11.01. 4-6 yk (MO). Liperissä seuraavasti keskusta 30.12. 4 yks. (LK), Kyläsärvi 04.01. 10 yks. sekä 30.01. Suursaari 25 (Elvi Sahlman). Joensuussa: "Yleinen ja melko runsas. Havaintoja poikkeuksetta joll retkellä Joensuun alueella" (ML). Suurimmat parvet: 10.12. Nepeeni

2+40 (AP), 23.12. Hasanniemi-Niinivaara 30 (HKO,AP,AV), 16.01. Niini-vaara 50 (AP), 17.01. Niinivaara 45 (HKO,AP), 18.01. Niinivaara 15+10+5 (ML), 30.01. Aavaranta 30 (ML),04.02. keskusta, Pohjolankatu 80 (JM), 05.02. Rantakylä,Patotie 40 (JM), 06.02. Siililahti ja Noljakka 30 (ML), 13.02. Sulkuniemi 90 (JM) ja vielä 29.02. Kanervalva 20p (ML).

Tikli Pitkästä aikaa talvihavaintoja myös tiklistä (edellisen kerran talvella 84/85): XII-II Kit Puhos 1 yks. lintulaudalla (PJ) ja Joensuussa 04.12. Nepenmäellä 1 (AP), 16.01. Niinivaaralla 1 (AP) sekä 08.03. Kukkosenaaressa 9 (HKä,JT).

Urpiainen Urpiaisia oli melko runsaasti joulutammikuussa, vähän helmikuussa, maaliskuun puolivälissä alkoivat uudelleen runsastua. Havaintoja on eniten maakunnan etelä- ja keskiosista. Suurimmat parvet: Kon Selkie 08.12. 700p (HKO), Kit kk 29.12. n. 360 yks. (VM), Lip kk 04.01. 300 kiertelevää (J.Kosunen), Lie keskusta 09.01. 300p (MO), Lie Rauhala 10.01. 350 yks./3a (MO) ja 23.01. Joe Pilkonnittu 1000p (HKO,AP). Talven suurin parvi nähtiin kevään kynnyksellä Kon keskustassa 15.03. 1000-1500 kiertelevää lumipyryssä (HP).

Tundraurpiainen Melko kivasti.

Havaintoja hieman alle 15 yksilöstä. Kaikki havainnot: Joensuu: 10.12. Sulkuniemi 1 (AP), 01.01. Lillukkapuistikko 1 (HKO,AP), Noljakka 02.01. 2-p urpiaisparvessa (ML), Noljakka 17.03. 1 ad k urp.parvessa (ML) ; talven aikana Kukkosenaaressa rengastettiin 3 yksilöä (JT). Lie Rauhala 04.01. 1- , 10.01. 2 , 20.03. 1 yks. urpiaisparvessa (MO). Rää kk. hautausmaa 13.12. 2 yks. rengastettiin (JM), Kon Jakokoski 05.12. 1p (HKO) ja Lip Suursaari I 1 (Elvi Sahlman).

Punatulkku Lie Rauhalla niukka talvikanta (EL), Juuka runsas (HL). Joe Niinivaaralla pyydystetty tasaisesti talven aikana 273 yks. , Kukkosenaaressa 236 yks. ja Kii Ylisenjärvellä 73 yks. (JT).

Taviokuurna Mukavasti monin paikoin - parhaiten "pihlajanmarjakunnissa". Yllättäen (?) eniten havaintoja Joensuusta yht: n. 70 yksilöstä, myös Lieksassa melko runsaasti (43 yks/7a). Suurimmat parvet: Kit kk. 01.01. 14 yks. (VM), Lie Rauhala 26.02. 15p pihlajissa, 27.02. 18 (EL) ja 03.03. Joe Repokallio 12+1 yks. (JM). Yhteensä havaintoja n. 160:stä yksilöstä.

Loxiat Yleisesti ottaen kaikkialla hyvin heikosti koko talven. Ainoa "kohtalainen" määrä Ilomantsissa Lox sp 24.-28.12. 33/4a (HH&OI).Pikkukäpylintuja määritetty n. 10 yks. pääasiassa Joensuussa ja Ilomantsissa. Isokäpylintuja ei tavattu. Kirjosiiplikäpylintu nähty retkeä piristämässä Joe Linnunlahdella 15.01. 1 kiertelevä yks. (AP) ja Rää Haapasalmessa 05.-09.02. pihlajissa 1-2 yks. (AH).

Peippo Havaintoja 8:sta yksilöstä, mikä on normaalitalven verran. Juu Salokylä 01.12. 1 k ,joka kuoli XII alussa (R.Linna/HL) Kon Selkie 10.12.-01.01. 1 k ruokinnalla (HKO), Kii Heinävaara 10.12. 1 k ruokinnalla (PH,HKO,AP), Joe Tonttulankatu 17.01. 1 yks. (ML) , Lip Viinijärvi 23.01. 1 yks. ,jolla molemmissa jaloissa suuret kasvaimet (AP), Lip Pappelonsaari 30.01.-II loppu 1 k (V.Hartikka) , Rää Varpasalo II 1 k lintulaudalla (K.Matilainen) ja Kit kk 27.2.-5.3. 1 k (VM)

Järripeippo Hieman tavallista enemmän. Yhteensä 7 yksilöä nähtiin. Lip Pappelonsaari XII-II kn (V.Hakulinen), Rää Haapasalmi 9.-10.1. 1 k ruokinnalla (MH), Ilo Huhmari-vaara 24.12.-III 1 k (PP), Lip Suursaari 5.1. alkaen 1 p (Elvi Sahlman) ja Lie Väinöläntie 8.2. 1 k (P.Mulari) sekä Lie Rauhala 4.3. alkaen 1 k (MO).

Keltasirkku Joe normaalia runsaammin kauratarjonnan houkuttelemana. Niinivaaralta pyydystetty 39, Kukkosenaaressa 37 (JT) ja Höylakselta toistasataa. Rää Haapasalmella XII 35, I 80, II 100 ja III 60; kaurapellolla 17.1. 150 yks. (MH); rengastettu vain 58 yks. (edellistalvena 117). Lie Lamminkylän koululla 31.1. 200 yks. (MO). Kesälahden havaintojen puuttuminen harmittavaa.

Pulmunen Rää Haapasalmella kaurapellolla 3.1. 18 yks. ja siitä lähtien 17.1. asti, jolloin jäljellä 2 yks. (MH).

Lajikohtaisessa katsauksessa lajeja on ennätysmäiset 71 lajia. Harvinaisuudet (pikkutelkkä ja tunturikiuru) mukaan lukien lajimäärä kohoaa 73:een. Neljänä edellisenä talvena on lajimäärä vaihdellut välillä 61-64. Osasyynä ennätyskelliseen lajimäärään ovat monet yllätystalvehdinnat (esimerkiksi sepelkyyhky, punarinta ...). Piileskeleviä nokkavarpusia löytyi lähinnä Joe Niinivaaralta. Vesilinnut (etenkin pohjois-amerikkalainen Bucephala) vaikuttivat niin tšekäläisten kuin usean eteläsuomalaisenkin adrenaliinieritykseen. Ainakin joensuulaisesta näkökulmasta lintutalvi 87/88 jää mieleen varsin hyvänä ja lajirikkaana. Laskenta- ja rengastustilastojen valossa talvi oli hyvä, joskaan ei ennätyskellinen.

Havaintoja palautettiin kiitettävän hyvin. Seuraavien havainnoitsijoiden nimet löytyivät havaintopapereista: Pertti Ahola (PA), Hannu Eskonen (HE), Veli Hassinen (VH), Petri Hottola (PH), Heikki Holmström & Outi Isokääntä (HH&OI), Asko Halonen (AH), Markku Halonen (MH), Auvo Ikonen, Matti Kapanen (MK), Lauri Karttunen (LK), Harri Kontkanen (HKO), Kari Koskela (KK), Harri Kämäräinen (HKä), Esko Lappi (EL), Hannu ja Aila Lehtoranta (HL ja AL),Mauri Leivo (ML), Esko Läylönen (ELä), Juha Merilä (JMe), Veikko Makkonen (VM), Juha Miettinen (JM), Marko Ojala (MO), Petri Palviainen (PP), Ari Parviainen (AP), Hannu Piironen (HP),Matti Piironen (MP), Jouni Pursiainen (JP), Risto Sauso (RS), Ari Tanskanen (AT), Jouko Tiussa (JT), Erwin Tuppurainen, Juha Valonen (JV) ja Anssi Vähätalo (AV). Lisäksi saatiin runsaasti maallikkohavaintoja. Kiitokset havainnoitsijoille!

KIRJALLISUUS:

Halonen, M. & Tiussa, J.: Talvilinnut 1986/87 Pohjois-Karjalassa. -Siipirikko 14 (4): 99-110.

Pursiainen, J.: Vaelluslinnut ja osittaisuuttajat syksyllä 1987 Pohjois-Karjalassa. - Siipirikko 15 (3): 82-87.

Tiussa, J.: Talvilinnut Pohjois-Karjalassa
- 1982/83. Siipirikko 11 (1): 7-15
- 1983/84. " 11 (4): 107-121
- 1984/85. " 12 (4): 107-117
- 1985/86. " 13 (4): 99-112

RARITEETIT 1987 POHJOIS-KARJALASSA

Ari Parviainen

Katsaus esittelee tuttuun ja turvalliseen tyyliinsä Pohjois-Karjalassa vuonna -87 tavatut harvinaisuudet sekä muutamia vanhempia havaintoja. Kaikkiaan ARK:n niskaan satoi 124 lomaketta, joista peräti yli puolet (!) eli 67 kpl jouduttiin lähettämään pohjois-savolaisille virkaveljillemme. Pohjois-Savon ARK:han käsittelee kaikki ne havainnot, joissa mukana on ollut mukana yksikin Pohjois-Karjalan ARK:n jäsenistä. Suurkiitos heille jälleen tämänkertaisesta urakasta. Käsitellyistä 124 havainnosta 112 hyväksyttiin ja 12 hylättiin. Hylkäysprosentti jää näin ollen alle 10%. Valtakunnallinen RK puolestaan käsiteli 26 Pohjois-Karjalaista havaintoa hyväksyen niistä 21. Näiden joukossa oli peräti neljä maakunnalle uutta lajia: suula, sinisiipitavi, pikkutelkkä ja valkoposkitiira. Tiltaltin itäinen tristis-rotu oli myös maakunnalle uusi. Pitimmittä esipuheitta käydäänpä käsiksi itse havaintoihin. Lyhenteiden selitykset löytyvät mm. edellisestä ARK-katsauksesta Siipirikko 4/87 :sta. Lajinimen perässä esiintyvät kolme lukua ilmaisevat yksilöiden lukumäärän tietyssä aikana: 1. vuosina 1975-85, 2. vuonna 1986, 3. vuonna 1987.

Pikku-uikku (Tachybaptus ruficollis) (5,-,2)

8.11. 1 p Lie Lieksanjoki (MO,EL,KN), 29.11. 1 p Eno Ahveninen (MO). Ahvenisen lintu oli tietävästi useampana päivänä paikalla, mutta tarkemmat tiedot puuttuvat. Edellinen havainto vuodelta -80.

Suula (Sula bassana)*(-,-,1)

10.10. 1 l kv p/NW Rää Vuoniemi (HK,KK,AP,AV). Ensimmäinen havainto P-K:sta ja 15. Suomesta. Myös Joutsenossa nähtiin suula ja Savonlinnasta löydettiin huonokuntoinen yksilö, joka hoidettiin kuntoon ja vapautettiin Hankoniemellä.

Pikku-uikku, sulapaikkojen harvinainen talvivieras (Valok. Hannu Eskonen)

Harmaahaikara (Ardea cinerea) (61,-,15)

29.4. 1 S Kit Kk (HKi), 7.6. 1 p Joe Höylas (AP,HK), 12.-14.7. 5, joista 1 21.7. saakka Ilo Julunniemi (PP,KP), 24.7. 2 ad. 3 juv. Toh Tohmajärvi (ML), 6.8. 2 juv. Out Vuonos (ML,PH,AP), 17.8. 1 Out Vuonos (AP,PH).

Kattohaikara (Ciconia ciconia) (12,2,10)

2.5. 2 S Vär Sääperi (ML,HR,ON,AP,PH,HK,PL), 3.5. 2 p Pyh Niitty-lahti (JM), 3.5. 3 ESE/SE Kit Kk (JM,PJ), 13.5. 2 Kes Suurikylä (ML,PH,HP,HR), kesäkuun loppu 1 Pol Horsmanaho (Onni Lappalainen). Näillä yksilöillä P-K:n kattohaikaramäärä lähes tuplautui.

Harmaasorsa (Anas strepera) (14,4,1)

15.5. 2 ♂ 1♀ Out Sysmäjärvi (ML,PH,HP,HR).

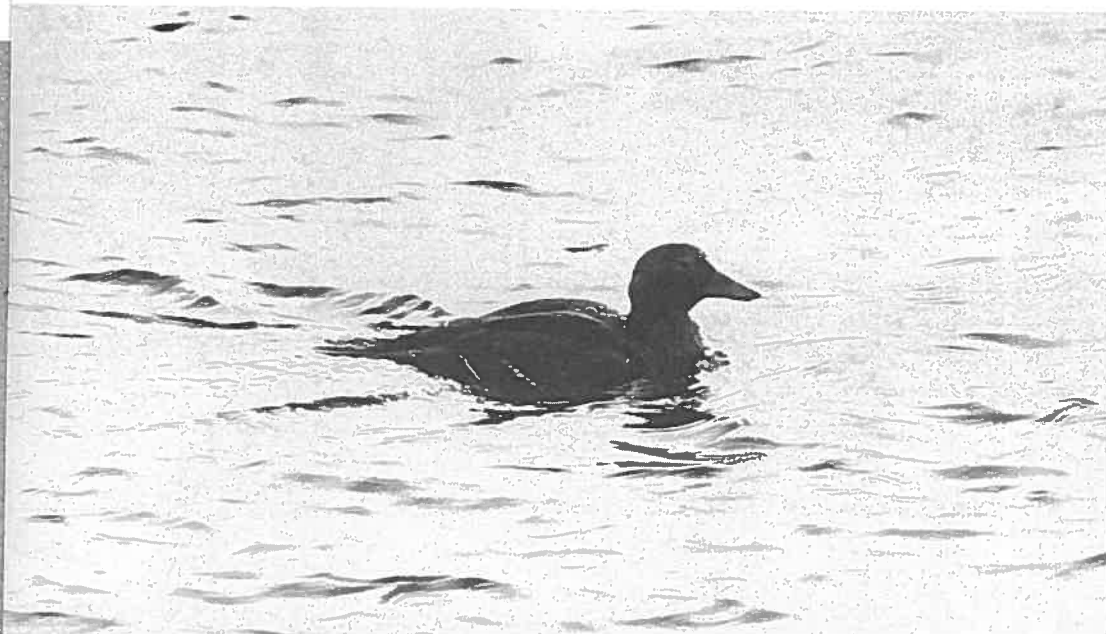
Sinisiipitavi (Anas discors)*(-,-,1)

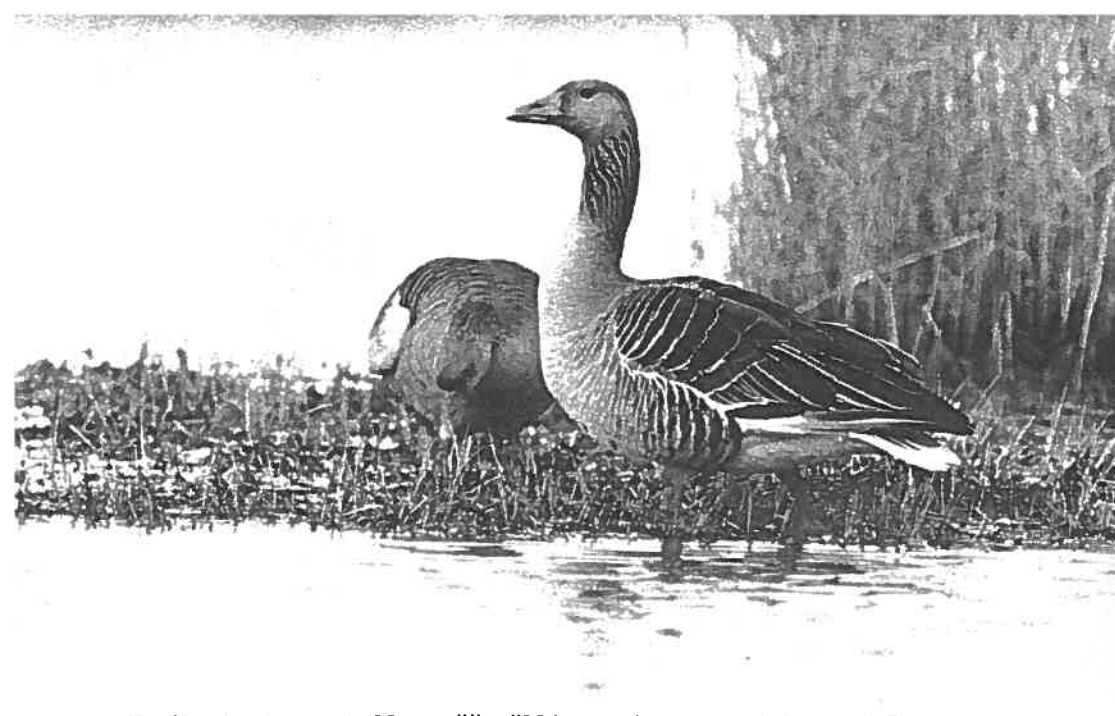
11.5. 1 jp ♂ Vär Sääperi (PH,HP,HR). Uusi laji maakunnalle. Kolmas havainto Suomesta. Edelliset vuosina 1972 ja 1986. Suomen neljäs nähtiin vain kuukautta myöhemmin Luvian Säpissä.

Allihaahka (Polysticta stelleri) (15,-,58)

12.5. n.50 p Joe Höylas (HK,HKa,JM), 12.5. ♂ Joe Höylas (PH,HP,HR), 20.5. ♂ Joe Höylas (AP), 31.5. 2♂♂ Joe Höylas-Aavaranta (HK,PH, MK,ELa,JT), 31.5. ♂♂ Kit Muljula (HK,AP). PK:ssa havaittu yksilömäärä noin viisinkertaistui. 50-päinen parvi lienee suurin sisämaassa havaittu parvi.

Allihaahka piristi ennätysrunsaalla esiintymisellään (Valok. Hannu Eskonen)

Merihanhesta on tullut säännöllinen vieras Pohjois-Karjalassa (Valok. Hannu Eskonen)

Haahka/Kyhmyhaahka (Somateria mollissima/spectabilis)(-,-,2)

12.10. 2 SW Joe Keskusta (JP). Erittäin huomionarvoinen havainto. Maakunnastamme on aiemmin viisi haahkahavaintoa ja yksi kyhmyhaahkahavainto.

Pikkutelkkä (Sucephala albeola)^{*}(-,-,1)

1.-2.12. 1 jp ♂ Eno Ahveninen (PH,HK,AP). Vuoden tapaus P-K:ssa. Uusi laji Suomelle ja Pohjois-Karjalalle. Linnusta on julkaistu tiedonanto Lintumiehen numerossa 5/88.

Merihanhi (Anser anser)(8,2,2)

29.4. 1 NNW Joe Vehkalahti (AP), 4.5. 1 p/m Pol Viklinrimpi (ML). Pari havaintoa vuodessa on nykyisin katsottava normaaliksi määräksi.

Lyhytnokkahanhi (Anser brachyrhynchos)^{*}(6,2,1)

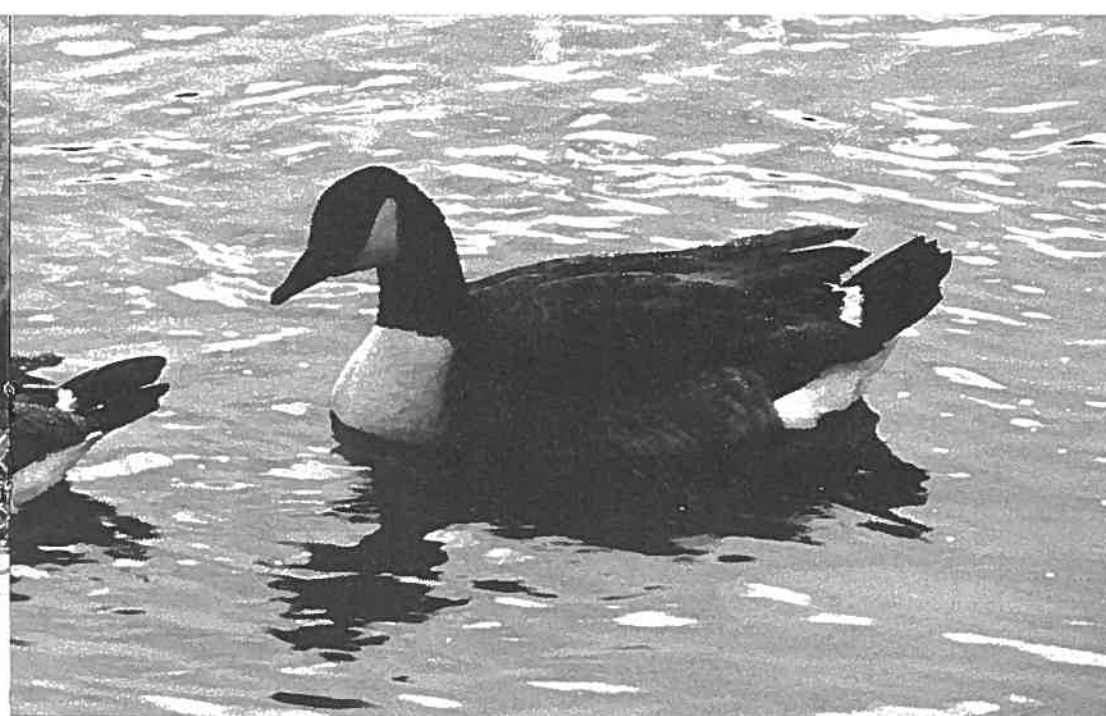
4.5. 1 p Pol Viklinrimpi (ML). Kuudes havainto maakunnasta. Edellinen viimevuonna.

Kanadanhanhi (Branta canadensis)(31,4,4)

2.5. 1 NE Vär Sääperi (ML,HR), 26.5.-1.6. 2 p Pol Nisäjärvi (ML), 13.9. 1 p Kit Puhos (PH,HK,AP).

Maakotka (Aquila chrysaetos)(46,3,5)

12.4. 2 2-3kv ENE Joe Rantakylä (PH), 27.9. 1 lkv Lie Pärnävaara (MO), 29.9. 1 subad SE Pol Rukkovaara (PH), 1 juv/subad Joe Höylas (HK).

Kanadanhanhi on Pohjois-Karjalassa yllättävän harvalukuinen (Valok. Hannu Eskonen)

Maakotka, petolinnuista uljain (Valok. Hannu Eskonen)

Haarahaukka (Milvus migrans)(37,5,2)

4.5. 1 NE Toh Onkamo (AP,JV), kesäkuu 1 Lie Ruunaa (EL).

Merikotka (Haliaeetus albicilla)(103,11,8)

18.4. 1 2kv p Out Systeemjärvi (ML,Kalle ja Heljä Leivo), 30.4. 1+1 subad m Vär Sääperi klo 13.09.-13.20 ja 13.20-13.26 (JP,AP), 2.5. 1 ilm. 4kv N Vär Sääperi (ML,PH,HK,ON,AP,JP,HR), 20.9. 1 m Pyh Mulo (JP), 24.10. 1 juv. W Rää Vuoniemi (JP,AP,HK,KK), 24.10. 1 juv/subad m Joe Höylas (ELA,PM), 24.10. 1 Vär Patsola (HKi). Lisäksi edellisvuotinen havainto: 1.6. -86 1 koiras löydetty kuolleena Pyh Lähdekorpi (Onni Hirvonen, ilm.AT). 30.4. havaitut yksilöt eri lintuja samoin kuin 24.10. havaitut.

Aro-/Niittysuohaukka (Circus macrourus/pygargus)(1,1,3)

30.4. 1 q-puk. m Vär Sääperi (AP,JP), 2.5. 1 q-puk. N Vär Sääperi (ML,ON,PH,AP,HR,JP,HR), 13.5. 1 q-puk. NW Vär Sääperi (PH,HP,HR). Aiemmin on havaittu vain kaksi "sirosuota". Arosuohaukasta on viisi ja niittysuohaukasta neljä havaintoa.

Muuttohaukka (Falco peregrinus)(29,1,5)

24.4. 1 ad p Toh Kankaankylä (JP,TK), 2.5. 1 NNE Vär Sääperi (ML,ON,PH,AP,HR,JP,HK), 6.5. 1 2kv kie Pol Viklinrampi (ML), 7.5. 1 2kv p Toh Tohmajärvi (ML), 25.6. 1 Tohmajärvi (PA).

Tunturihaukka (Falco rusticolus)*(-,-,1)

29.9. 1 S Vär Sääperi (JP). Vain yksi aikaisempi havainto maakunnastamme: "2 kpl saatu Nurmeksessa 1913".

Punajalkahaukka (Falco vespertinus)* (22,-1)

10.6. 1 2kv ♂ Joe Höylas (Hannu Rönkkö, Timo Nissinen, Jussi Lepänen).

Pikkuhuitti (Porzana parva)* (5,-,1)

ain. 6.-26.6. ♂-Ä Toh Tohmajärvi (AP,ELA).

Keräkurmitsa (Eudromias morinellus)(3,-,4)

28.5. 4 ad p Lie Riikolanpellot (MO,JH). Mielenkiintoinen kevät-havainto tästä syksylläkin harvinaisesta lajista.

Heinäkurppa (Gallinago media)(13,2,n.35)

11.-12.9. 1 Joe Höylas (AP,JM), 11.9. 1 Joe Linnunlahti (AP,HK) 12.9. 4 Joe Linnunlahti (PH,HK,AP), 12.9. 1 Joe Ketunpesät (HK,AP,PH), 12.9. 7 Pyh Mulo (AP,HK,PH), 13.9. 9 Pyh Mulo (JP,TK), 13.9. 1 lkv löydetty kuolleena Pyh Mansikka-aho (Maunu Pursiainen, JP), 14.9. 3 Joe Multimäki (HK), 14.9. 1 Joe Linnunlahti (HK), 16.9. 1 Joe Multimäki (HK), 16.9. 3 Joe Linnunlahti (HK), 17.9. 1 lkv reng. Joe Höylas (JM), 20.9. 3 Pyh Mulo (JP,MK), 20.9. 1 Kes Lindenbergin pellot (PH,HK,AP), 26.9. 1 lkv reng. Joe Höylas (JM), 26.9. 1 Juu Etelä-Vuokko (Jari Halonen), 27.9. 1 lkv Joe Linnunlahti (JP). Hämmästyttävä esiintyminen. Vuosilta 1975-86 on yhteensä 15 hyväksyttyä havaintoa. Syksy -87 oli muuallakin Suomessa hyvä heinäkurppasyksy. Erityisesti Mulon AIV-pelto ja Linnun-

lahden raviradan keskusheinikko osoittautuivat hyväksi kurppapainkoiksi. Havaintomäärän kasvuun vaikuttaa osaltaan myös sopivien biotooppien systemaattinen komppaus. Lintuja havaittiin enemmänkin, mutta vain nämä ilmoitettiin ARK:lle.

Mustapyrstökuiri (Limosa limosa)(27,-,2)

13.5. 1 q-puk Vär Sääperi (PH,HP,HR), 30.-31.5. 1 p Vär Sääperi (JP).

Rantakurvi (Xenus cinereus)(31,1,1)

14.5. 1 NE Toh Tohmajärvi (ML). Kurvi kuuluu suunnilleen jokavuotisiin vieraisiin. Viime vuonna ei kuitenkaan sellaista nähty.

Tunturikihi (Stercorarius longicaudatus)(2,-,2)

29.5. 2 ad NNE/NNW Kes Ulponniemi (Jari Kontiokorpi). Laji on rantnikollakin hyvin harvinainen läpimuuttaja, saati sitten sisämaassa. Edellinen havainto vuodelta -79.

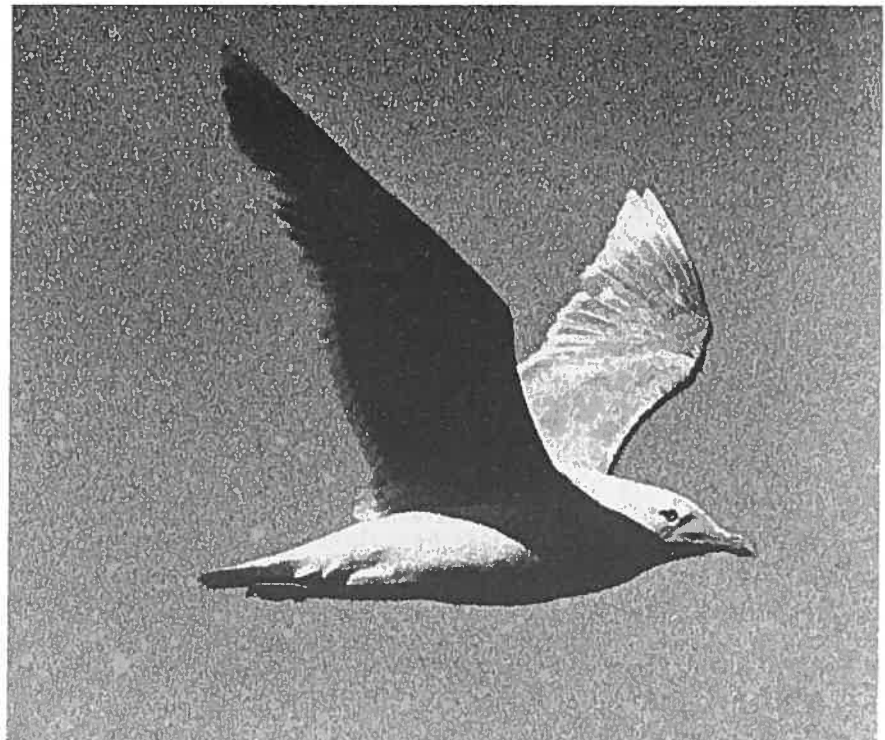
Merilokki (Larus marinus)(22,1,5)

4.4. 1 ad p/NE Eno Rahkeenniemi (ML,AP), 19.4. 1 ad m Pyh Mulo (AP,HKa,HK,PH), 27.4. 1 ad Lie Lieksanjokisuu (MO), 11.5. 1 3kv kie Toh Tohmajärvi (ML), 23.10. 1 ad S Joe Kukkosensaari (AP).

Isolokki (Larus hyperboreus)(7,1,1)

16.5. 1 2-3kv p Joe Linnunlahti (ML,PH,MK,PL,JP,HP,HR).

Isolokki (Valok. Hannu Eskonen)

Pikkukajava nähtiin jälleen välivuoden jälkeen (Valok. Hannu Eskonen)

Pikkukajava (Rissa tridactyla) (21,-,2)

13.9. 1 lkv m Rää Paksuniemi (MH), 24.10. 1 lkv SW Rää Vuoniemi (AP,JP,HK,KK). Yhden välivuoden jälkeen jälleen pari havaintoa. Syyskuun havainto mielenkiintoinen.

Mustatiira (Clidonias niger) (53,3,8)

16.5. 1 jp p Kes Mäntyniemi (AP,HKa,HK), 23.5. 2 jp p Lie Pokronlampi (MO), 5.6. 3 jp Vär Sääperi (HKi, Veikko Neuvonen), 8.6. 2 jp p Lie Kevätlahti (MO,EL,Kari Jaskanen). Kahdeksan yksilöä on selvästi keskimääräistä enemmän.

Valkoposkitiira (Chlidonias hybrida)* (-,-,1)

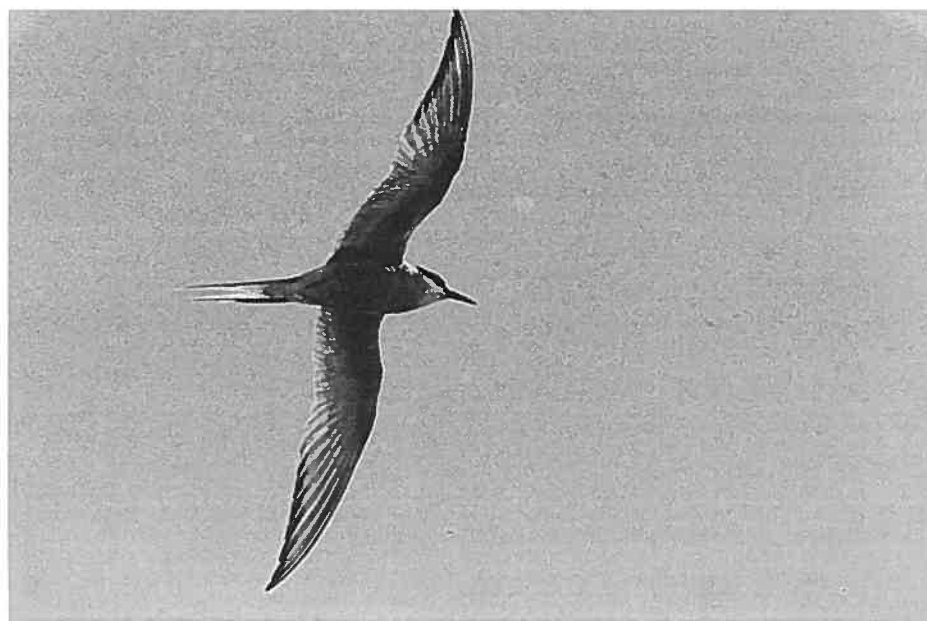
11.6. 1 jp p Kit Päätynlahti (HKi,Uwe Norra,Alpo Parkkonen) Uusi laji maakunnalle ja vasta toinen havainto Suomesta. Ensimmäinen nähtiin lähes päivälleen vuotta aiemmin Liminganlahdella. Kiteen linnun löysi saksalainen retkikunta Uwe Norran johdolla!

Lapintiira (Sterna paradisaea) (n.87,2,14)

24.5. 3 NE Joe Höylas (ML), 28.5. 2 p Toh Tohmajärvi (ML), 28.5. 1 p Out Sysmäjärvi (AP,PH), 30.5. 1 kie Joe Höylas (AP), 30.5. 3 p Out Sysmäjärvi (AP,Vesa Jouhki), 14.6. 1 p Out Vuonos (HK,AP), 14.6. 1 p Out Sysmäjärvi (HK,AP), 24.6. 1 p/m Pol Nisäjärvi (ML), 19.7. 1 p Joe Ukonlahti (HK). Nykyisin havaintomäärä on katsottava aivan normaaliksi. Lapintiira on Pohjois-Karjalassa yleisempi kuin näistä havainnoista voisi päätellä.

Etelänkiisla (Uria aalge) (-,1,8)

29.5. 8 p Joe Höylas (PH,Pertti Mähönen ym.). Pohjois-Karjalan ensi-havainto syksyllä -86 sai heti yllättävää jatkoa. Linnut olivat löytäytyneet mustalintu-parveen. Ehdottomasti vuoden yllättävimpää havaintoja.

Lapintiira on yleisimpiä aluerareja (Valok. Hannu Eskonen)

Turturikyhky (Streptopelia turtur) (35,3,9)

16.5. 1 Tuu Akanvaara (Leo Itkonen, ilmoitti PP), 19.5. 2 Pol Kanava (ML), 23.5. 1 p Lie Alamarjo (Matti Riikonen), 9.6. 1 Ä Vär Sääperi (HKi), 12.6. 1 Kit Päätynlahti (ML,HR,PL,HKa), 22.6. 1 p Joe Iksenniitty (AP, Jukka Ratilainen), 9.8. 1 p Lip Käsämä (ML, Kirsti Määttänen), 30.9. 1 p Juu Taimitarha (Hannu & Jukka Lehtoranta). Lisäksi edellisvuotinen havainto 13.6.-86 1 Vär Sääperi (HKi). Havaintoja poikkeuksellisen paljon.

Turkinkyhky (Streptopelia decaocto) (19,1,2)

14.12.-86 - 2 Lie Vuonisjärvi (Kari Jaskanen,MO). Linnut olivat paikalla useita viikkoja, mutta tarkemmat tiedot puuttuvat. Mukava talvihavainto.

Harjalintu (Upupa epops) (11-13,2,1)

22.5. 1 Ilo Talikka (Leena Itkonen, ilmoitti PP). Keväthavainnot ovat syys-havaintoja selvästi vähälukuisempia.

Valkoselkätikka (Dendrocopos leucotos) (33,3,2)

25.8. 1 +1kv ♀ Lip Huuronniemi (HK), 19.9. 1 ♂ Joe Nepenmäki (AP). Havaintojen niukka määrä kuvaa hyvin valkoselän asemaa Pohjois-Karjalassa.

Kangaskiuru (Lullula arborea) (11,3,2)

12.5.- ainakin 16.5. ♂♀ Lip Ylämylly (ML).

Tunturikiuru (Eremophila alpestris) (? ,1,3)

17.4. 2 m Joe Karsikko (JP), 9-10.12. 1 ad Kii Heinävaara (HK,Juha Markkula,PH,AP).

Isokirvinen (Anthus novaeseelandiae)* (-,1,2)

5.9. 1 p Vär Sääperi (JP,AP,PH), 10.10. 1 p Vär Sääperi (JP,TK). Suomessa nähtiin syksyllä lähes ennätysmäärä isokirvisiä (25 yks.).

joten eipä ihme, että osa niistä nähtiin täällä. Pohjois-Karjalan ensimmäinen "nova" nähtiin samassa paikassa päivälleen vuotta aiemmin kuin ensimmäinen näistä. Tavan mukaan isokirvisen maastohavaintoihin sisältyy mongoliankirvisen (A. godlewskii) mahdollisuus.

Mustapäätasku (Saxicola torquata)* (8,2,1)

21.5.-30.6. 1♂ Joe Repokallio (MK ym.). Neljättä vuotta peräkkäin samassa paikassa. Linnussa todettiin itäisen maura-rodun piirteet.

Arotasku (Oenanthe isabellina)* (1,-,1)

5.9. 1 p Vär Sääperi (JP,PH,AP). Toinen havainto Pohjois-Karjalasta ja kolmas Suomesta. Aiemmat -77 ja -79.

Kirjosiiپیوونilintu (Phylloscopus inornatus)* (3,-,6)

12.9. 1 Joe Höylas (JP,PH,AP), 18.9. 1 Joe Rantakylä (PH,HK), 22.9. 1 1kv ♀ reng. Joe Höylas (JM,HK,Jouko Tiussa,HKä), 24.9. 1 Joe Höylas (PH,JM), 24.9. 1 Joe Aavaranta (PH), 24.9. 1 Pyh Mulo (PH). RK ei tarkasta rengastettuja. Ennätyksellinen esiintyminen Suomessa (35 yks.) heijastui myös Pohjois-Karjalassa. Jälleen osa ansio on annettava järjestelmälliselle etsimiselle.

Tiltalitti (Phylloscopus collybita)* (-,-,1)

28.9. 1 reng. Joe Höylas (JM). Linnussa todettiin itäisen tristis-rodun tuntomerkit. Ensimmäinen havainto P-K:sta. Tristis-tiltalitteja rengastetaan Suomessa keskimäärin 1-3 yks. vuosittain, ja sisämaahavainnot ovat erittäin harvinaisia.

Pikkusieppo (Ficedula parva)(42,8,2)

14.6. 1 ad ♂ ja 1 2kv ♂ Kon Kolvananuuro (HK,AP).

Mustaotsalepinkäinen (Lanius minor)* (1,-,2)

24.5. 1 ♀ Ilo Lapiovaara (Arto Airaksinen, Olavi Saaristo, Pekka Virtanen), 24.6.-2.7. 1 Rää Oravinlahti (MH, Kari Koskela, Hannu Eskonen). Toinen ja kolmas havainto P-K:sta. Ensimmäinen nähtiin -80 Värtsilässä.

Ruusukottarainen (Sturnus roseus)* (1,-,1)

30.5. 1 Joe Onttola (Jukka Kettunen, ilm. ML). Toinen havainto maakunnasta näinkin pian ensihavainnon jälkeen (1985). Lintu onnistuttii valokuvaamaan. Tämän lisäksi nähtiin -87 Suomessa ai-noastaan yksi ruusukottarainen.

Pikkusirkku (Emberiza pusilla)(8,1,3)

5.9. 1 reng. Joe Höylas (JM,HKä), 16.9. 1 +1kv ♂ Joe Höylas (JM), 23.10. 1 1kv reng. Joe Höylas (JM,HKä). Normaalia paremmin havain-toja. Pikkusirkku on käynyt jokavuotiseksi lajiksi, mikä ei si-nänsä ole lainkaan kummallista, kun ottaa lajin levinneisyyden huomioon.

Havainnoitsijat: PA = Pentti Ahola, JH = Jari Halonen, MH = Markku Halonen, JHe = Jukka Heikkinen, PH = Petri Hottola, PJ = Paavo Järvinen, MK = Matti Kapanen, TK = Timo Karkkainen, HKa = Hannu Kauhanen, HKi = Hannu Kivivuori, HK = Harri Kontkanen, HKä = Harri Kämäräinen, KK = Kari Kärkkäinen, ELa = Esa Laaninen, EL = Esko Lappi,

ML = Mauri Leivo, PL = Paavo Liimatta, JM = Juha Miettinen, PM = Pertti Mähönen, KN = Keijo Nuutinen, ON = Osmo Nyyssönen, MO = Mar-ko Ojala, PP = Petri Palviainen, AP = Ari Parviainen, JP = Jouni Pursiainen, KP = Kalevi Pussinen, HP = Heikki Pönnkä, HR = Hannu Räsänen, AT = Ari Tanskanen, JT = Jouko Tiussa, JV = Juha Valonen, AV = Anssi Vähätalo.

POLVIJÄRVEN NISÄJÄRVEN LINNUSTO

Mauri Leivo

Polvijärven kirkonkylältä 10 km pohjoiseen sijaitseva Nisäjärvi on melko vähäisestä retkeilystä huolimatta tullut tunnetuksi nimenomaan muuttavien vesilintujen suosimana levähdyspaikkana. Kesällä 1987 suorittamani, P-K:n vesi- ja ympäristöpiirin toimeksi-antama (vrt. Leivo 1988) linnustokartoitus vahvisti tätä käsi-tystä: keväisten tulvavesien aikaan matalana järvenä lainehti-valla Nisäjärvellä oleskeli satoja vesilintuja, kun taas pesimä-aikaan järvi vaikutti melko autiolta vesijättömaalta. Useita vuosia sitten järvellä pesi selvästi monipuolisempi vesi-linnusto sekä melko runsaasti lokkeja, mutta sen jälkeen Nisäjär-velle kaivetut valtaojat ja yläpuolisilla alueilla hakkuiden met-säojitukset ovat muuttaneet olosuhteet linnustolle epäedullisiksi vedenpinnan vaihdellessa voimakkaasti sateista ja tulvista riip-puen ja alueen kuivahtaessa pahoin kesäaikaan. Joutsenille Nisäjärvi on aina ollut mieluinen levähdyspaikka etenkin keväisin. Keväällä 1987 niitä oleskeli yli kuukauden ajan kesäkuulle asti päivittäin, parhaimmillaan useita kymmeniä. Tällä hetkellä Nisäjärvi onkin joutsenille luultavasti koko Poh-jois-Karjalan tärkein levähdyspaikka keväällä! Vesilintujen ohella myös kahlaajia levähtää alueella satamäärin. Yleisimpiä ovat kotoiset viklompe ja suokukkomme, mutta myös arktisia kahlaajia pysähtyy Nisäjärvelle ajoittain suuriakin parvia, näin esim. kartoitusvuonna. Valitettavasti tutkimus ei ulottunut syksyyn asti, jolloin olisi ollut mielenkiintoista seurata veden korkeuden vaihtelua ja sen myötä vesilintumäärien kehitystä syysmuuton aikana.

JÄRVESTÄ SUOKSI JA PÄINVASTOIN

Jo ensimmäisellä käynnillä 29.4. Nisäjärvi lainehti kokonaan veden vallassa. Kuukauden ajan avovesialue peitti lähes koko järven vesirajan käydessä parhaimmillaan useita metrejä metsän puolella, mutta järvi kuivui hyvin nopeasti V lopussa suonii-tyksi, jossa vettä oli vain järveä kiertävissä valtaojissa ja n. 5 m leveässä keskusuomassa. Viileän kesän sateet nostivat vedenpintaa kuitenkin usein jopa 15 cm, mikä oli turmiollista monille avoimella suolla pesiville lin-nuille. VI-VII vettä oli suolla keskusuoman ja valtaojien väli-sillä alueilla yleensä 5-10 cm, jolloin esim. sorsapoikueet pys-tyivät liikkumaan näillä alueilla. Pohjois- ja eteläpään pensaikkoalueet pysyivät kuivilla lähes koko kesän ajan.

Aikaisemmin, ennen valtaojien kaivua ja yläpuolisten alueiden voimallista ojitusta kevättulvat olivat paikallisten asukkaiden mukaan voimakkaampia ja kestivät pitempään sulamisvesien valuessa hiljalleen puroja pitkin Nisäjärveen. Siten Nisäjärven järvi- luonne säilyi kesälläkin.

Nisäjärvi oli koko tutkimuksen ajan hyvin rauhallinen - minkään- laista häiriötä järvellä ei ollut satunnaisia ihmisten käyntejä lukuun ottamatta. Tämä oli epäilemättä yksi syy joutsenten viihtymiseen alueella. Nisäjärvellä ei ole enää metsästetty moneen vuoteen kuten ei kalastettukaan olosuhteiden muututtua nykyisen- laisiksi.

MAASTOTYÖ

Käyntejä Nisäjärvelle tein kaikkiaan 16: IV 1, V 8, VI 6 ja VII 1. Paria lyhyttä kanoottiretkä lukuun ottamatta liikuin alueella jalan. Korkean veden aikana V loppupuolelle asti tarkkailin linnustoa pääasiassa muutamista pisteistä, joista järven hallitsi kaukoputkella varsin hyvin. Alueen kuivuttua suoritin tarkkailun pääasiassa valtaojien reunavalleilta, joita pitkin kiersin alueen muutaman kerran kokonaan ympäri. Myös itse suolla pystyi vaihatta liikkumaan matalan veden aikana - useimmiten jopa kuivin jaloin.

Muuttolinnustosta yritin selvittää muuton ajoittumisen, laskea lukumäärät ja kartoittaa tärkeimmät ruokailu- ja lepäilyalueet lajeittain/lajiryhmittäin. Vesilinnuista laskin lisäksi koiras/naaras- suhteen parimäärien arviointia (so. ylijäämäkoiraiden osuutta) silmällä pitäen ja vertailuaineiston saamiseksi (vrt. Kauppinen 1980). Lisäksi vertailun vuoksi pistäydyin muutama otteeseen kevätmuuton aikana myös hyvinä lintupaikkoina tunnetuilla Viklinrimellä ja Ruvaslahdella. Pesimälinnuston pystyin lukuisten käyntien ansioista arvioimaan/laskemaan varsin luotettavasti. Vesilintujen parimäärä arvioin parien ja yksinäisten koiraiden perusteella (ks. Leivo 1988). Kahlaajien parimäärän laskin varoittlevien ja/tai soidintavien lintujen perusteella, varpuslintujen puolestaan laulavien koiraiden sekä ruokkivien ja/tai varoittlevien lintujen perusteella.

TULOKSET

- 1. Muuttolinnusto
- 1.1 Vesilinnut

MUUTTAJAMÄÄRÄT Nisäjärvi osoittautui erinomaiseksi vesilintujen kevätmuuton aikaiseksi levähdyspaikaksi. Rauhallisuus ja suojaisuus, matala vesi ja tämän takia helposti saatavilla oleva ravinto olivat pääsyyt paikan suosioon. Sukeltasorsien suosiossa Nisäjärvi ei kuitenkaan ollut, mikä lienee johtunut kalojen ja ilmeisesti myös vesiselekärangattomien puuttumisesta (vrt. kesäaikainen kuivahtaminen).

Maakunnallisesti Nisäjärvi on erityisen arvokas pesimättömien (ei-sukukypsien) laulujoutsenten keväisenä levähdyspaikkana, sillä ainakaan millään lintuharrastajien tuntemalla alueella koko P-K:ssa ei ole yhtä mieluisaa paikkaa. Kesäkuun puolelle asti joutsenia havaittiin järvellä jokaisella käynnillä, parhaimmillaan 4.5. 24, 6.5. 33 ja niinkin myöhään kuin 26.5. 25 yksilöä!

Viklinrimpi ja Ruvaslahti, joissa syksyisin tavataan joutsenia parhaimmillaan 100-200 yksilöä, eivät ole keväisin kovinkaan merkittäviä paikkoja joutsenille - esim. kun vierailin kartoituskeväällä ko. paikoilla neljästi, tapasin joutsenia vain kerran Vik-

linrimellä (2 yks.). Syksyllä Nisäjärvellä joutsenia ei kuulo- puheiden mukaan oleskele (monet, suull.), mikä johtunee alhaisesta (kuivilla?) ja vaihtelevasta vedenpinnasta.

Useimpien Anas-lajien päämattomäärät olivat täysin vertailukelpoisia maakunnan parhaiden lintujärvien kanssa (vrt. Leivo 1988). Esimerkiksi 6.5. laskin järvellä yli 500 vesilintua - eniten tavi 150, haapana 210 ja joushisorsa 82! Joushisorsan lukemat ovat suurimpia P-K:ssa tavattuja, joten ilmeisesti tätä levinneisyydeltään pohjoista lajia miellyttää ilmeeltään pohjoisempi Nisäjärvi enemmän kuin eteläisen P-K:n rehevät lintujärvet. Metsähanhia tapasin Nisäjärvellä (tai sen viereisillä pelloilla) joka käynnillä V puoliväliin saakka. Nisäjärvi ei ole levähdyspaikkana hanhille niin merkittävä kuin esim. Viklinrimpi, jossa kaikilla neljällä käynnillä keväällä 1987 oli 20-50 hanhea, mutta on rauhallisuutensa ansiosta kuitenkin tärkeä levähdyspaikka ja toiminee lisäksi yöpymispaikkana lähiseudun pelloilla ruokaileville hanhiparville.

RUOKAILUALUEET Ilman tarkempaa puuttumista asiaan totean vesilintujen suosivan järven pohjoispäätä ruokailualueenaan, sillä se riittävän kaukana järven eteläpäätä sivuuttavaa maantietä ja siellä on runsaasti suojaavaa pensaikkaa.

KOIRAS/NAARAS -SUHDE Anas-lajien muuttoparvista laskin koiraiden ja naaraiden lukumäärän mahdollisuuksien mukaan. Haapamalla oli selvän koirasvoittoisuus ja joushisorsalla pienin (ks. taulukko 1). Tavin koiras/naaras -suhde oli samanlainen kuin Tohmajärven Peijonniemenlahdella (Leivo 1988), heinäisorsan jonkin verran suurempi mutta joushisorsan selvästi pienempi. PLV:n (1963-72) esittämiin lukuihin (ks. taulukko 1) verrattuna heinäisorsan, tavin ja haapanan koirasvoittoisuus oli Nisäjärvellä selvästi suurempi, kun taas joushisorsan vähän pienempi.

Koiras/naaras -suhteen alueellisesta selvittämisestä on hyötyä, jos pesivän kannan arviointi joudutaan suorittamaan muutamilla käynneillä ja turvautumaan arvioinnissa siten esim. pieniin koirasparviin (ks. esim. Kauppinen 1980), jolloin esim. PLV:n koko maan arvoihin nojaututtaessa saattaa arvioon tulla prosentuaalisesti suurikin virhe.

SULKASATOKERÄÄNTYMINEN Kesäkuun alkupuolelta alkaen oleskeli Nisäjärvellä kymmenpäisiä sulkivien sorsakoiraiden parvia määrien kasvaessa loppukesää kohti. Oman pesimäkannan koiraiden lisäksi oli kerääntymistä lähiseudun lammilta yms. selvästi tapahtunut. Sulkimisaikkana Nisäjärvi on kesän 1987 havaintojen perusteella tärkeä erityisesti taville, joka pienenä lajina kärsii muita vähemmän matalasta vedestä ja pystyy piiloutumaan paremmin matalan kasvillisuuden suojaan. Isompia lajeja tavattiinkin melko niukasti taveihin verrattuna - esim. 30.7. 3 heinäisorsaa, 10 joushisorsaa, 5 haapanaa ja 80 tavia - ja ne linevätkin kerääntyneet pääasiassa Höytiäisen reheville lahdille (Ruvaslahti ym.) sulkasatonsa ajaksi.

1.2 Ei-vesilinnut

Vesilintujen ohella näkyi Nisäjärvellä muuttoaikaan myös suuria kahlaajakeraantymisiä. Runsain muuttaja oli liro, joita tapasin muuttoaikaan yleisesti kymmenien yksilöiden parvissa (parhaimmillaan 80 yks.). Niin ikään säännöllisiä ja runsaita lepäilijöitä olivat valko- (suurin määrä 30 yks.) ja mustaviklo (15) sekä sukkukko (100).

Pohjoisen kylmänpurkauksen ja vedenpinnan voimakkaan alenemisen yhteisvaikutuksesta tuli Nisäjärvestä 26.5. arktisten kahlaajien tyylikäs näyttämö. Tuona päivänä laskin yhdeltä seisomalta veden alta paljastuneilla lietteillä 50 tundurakurmitsaa, 20 tylliä, 10 pikku-/lapinsirriä, 150 suosirriä, 6 jänkäsirriäistä ja 5 vesi- pääskyä! Myös aiempina vuosina on silloin tällöin nähty järvellä

suuriakin parvia Siperiaan matkaavia kahlaajia, mm. parinkymmentä vesipääskyä yhdessä parvessa. V alkupuolelle asti kahlaajilla oli vaikeuksia löytää sopivia laskeutumisaikoja veden vallassa olevalta Nisäjärveltä. 12.5. vedenpinnan ollessa väliaikaisesti alempana lisääntyi kahlaajamäärä heti selvästi. Kesällä viklojen syysmuuton aikaan Nisäjärvi oli kahlaajille optimaalinen veden korkeuden puolesta, mikä näkyi suurina kahlaajamäärinä. Varpuslinnuista vain keltavästäräkkejä tavattiin enemmässä määrin (26.5. 70 yks.). Aikaisempina vuosina alueella on tavattu myös suuria västäräkki- ja niittykirviskerääntymiä (P.Hottola, suull.), mutta keväällä 1987 vedenpinta oli näiden muuttoaikaan aivan liian korkealla.

2. Pesimälinnusto

2.1 Vesilinnut

Vesilintuja pesi alueella 6 lajia ja yhteensä 28 paria tavoin ollessa selvästi runsain 10 parillaan (ks. taulukko 2). Yksikään alueella pesivästä sorsalajista ei välttämättä vaadi pesäpaikkaan rantaniittyjä tms. avointa biotooppia, vaan voi tehdä pesänsä rämeelle, metsään tms. paikkaan (PLV 1963-72), joten ne eivät kärsineet merkittävästi pesinnän aloituksen aikaisesta korkeasta vedenpinnasta. Sen sijaan aiempina vuosina pesivänä tavattujen (monet, suull.) ja nytkin parin viikon ajan järvellä oleskelleiden lapasorsien ja tukkasotkien pesinnälle - pesivät aina avoimessa maastossa (PLV 1963-72) - korkea vedenpinta oli ratkaiseva (?) este. Aiempina vuosina järvellä niin ikään pesineellä (P.Hottola, suull.) silkkiuikulla pesäpaikan valinta olisi ollut vaikeaa sopivien (järtviruoko)kasvustojen puuttuessa tai ollessa veden alla. Telkät eivät pesineet yhdessäkään järven itärannalla olevasta (huonokuntoisesta!) pöntöstä van jossakin kauempana olevissa pöntöissä/koloissa. Harvalukuisen, yleensä eutrofisten lintujärvien asukin mustakurkku-uikun pesintä Nisäjärvellä oli hienoinen yllätys. Sorsapoikueiden iän perusteella (ks. Pirkola&Högmander 1974) jousisorsan pesintä alkoi jo V alussa ja tavilla ja telkällä puolivälissä. Poikueet pysyttelivät Nisäjärvellä koko kesän eivätkä uineet lasku-uomaa pitkin Kiskonjokeen (kuten paikalliset asukkaat epäilivät).

2.2 Ei-vesilinnut

Nisäjärven kahlaajayhteisö oli monipuolisempi ja runsaampi kuin vesilintuyhteisö. Kaikkiaan alueella pesi 8 kahlaajalajia ja yhteensä 38 paria (ks. taulukko 2). Runsaimmat lajit olivat taivaanvuohi (12 paria) ja liro (9 paria). Alkukevällä pesinnän aloittaville lajeille (töyhtöhyppä, kuovi, osa taivaanvuohista) korkea vedenpinta aiheutti vaikeuksia pesäpaikan löytämisessä, mutta myöhään aloittaville pesimäympäristöstä tuli varsin mieluinen veden laskemisen myötä. Töyhtöhyppät eivät päässeet aloittamaan pesintäänsä normaaliaikaan, vaan odottelivat alueen kuivumista VI alkuun asti. Valittavasti avoimella suolla sijainneet pesät tuhoutuivat VI puolivälissä vedenpinnan nousun takia ja hyppät hävisivät alueelta. Muilla suolla pesivillä lajeilla (taivaanvuohi, liro, suokukko) ei veden nousu ilmeisestikään aiheuttanut pesien tuhoutumisia, sillä ne rakentavat pesänsä pensaiden ym. suojiin (PLV 1963-72), jotka puolestaan olivat mätästävillä paikoilla eivätkä jääneet veden alle. V alkupuolelta alkaen pesivän kuovin pesäpaikat sijaitsivat aivan alueen laitamalla (osittain ilmeisesti jopa metsänreunassa) val-

taojien ulkopuolisella reuna-alueella, joka oli kuivilla V puolivälillä lähtien. Valkovikloilla pesät sijaitsivat kuovin tavoin jopa metsän puolella. Kahlaajapoikueille suo, jossa oli yleensä niukalti vettä, oli epäilemättä suojaisuuden, liikkumisen ja ravinnon löytymisen kannalta optimaalinen. Parasta aluetta oli pohjoispää, jonne alueen eteläosassa pesineet kahlaajatkin toivat poikueensa. Naurulokkeja oleskeli Nisäjärvellä päivittäin (V 3-30, VI alussa 30-70, VI lopussa -VII vähemmän), mutta laji ei pesinyt alueella. Lähimmät pesimäpaikat sijaitsivat Vehtisuolla, Viklinrimmen alueella ja Höytiäisen lahdilla, joilta käsin ne kävivät ruokailemassa myös Nisäjärvellä. Pikkulokkeja tavattiin niin ikään säännöllisesti, joskin vähemmän (enimmillään 30). Useita vuosia sitten naurulokki pesi Nisäjärvellä säännöllisesti, samoin pikkulokki silloin tällöin, mutta kumpikaan lajeista ei ole pesinyt enää viime vuosina (monet, suull.). Naurulokkien pesimättömyyden syy lienee ollut niiden pesinnän aloituksen aikainen (V alkupuoli) korkea vedenpinta, jolloin pesäpaikat olivat veden alla. Pikkulokkien pesimättömyys lienee johtunut osittain vielä V loppupuolella korkeahkosta vedenpinnasta ja ilmeisesti ennen kaikkea naurulokkien puuttumisesta, sillä pikkulokit hakeutuvat tällaisissa epätavallisissa biotoopissa pesiessään mielellään juuri näiden kolonioihin pesimään. Ihmisen suorittamaa lokkien häirintää Nisäjärvellä ei ole kukaan tapahtunut. Nisäjärven pesivä varpuslinnusto oli sekoitus pensaikoiden ja avomaan lintuja. S- ja N-pään laajat pensaikat vetivät runsaimista lajeista puoleensa ruokokerttuset (35 paria) ja pajusirkut (30 paria), kun taas keltavästäräkit (15 paria) pesivät pääasiassa avoimemman suon alueella. Niittykirvinen oli aiempina vuosina usein pesinyt alueella runsaana (P.Hottola, suull.), mutta nyt sen pesinnän aloituksen aikoihin (V alussa) sopiva pesimämaasto oli veden alla, kun taas samanlaisessa maastossa viihtyvänsä tutkimusalueella runsaana esiintyneen, mutta myöhemmin saapuneen keltavästäräkin pesintä alkoi vasta järven kuivuessa V lopulla. Pensaikossa pesineillä ruokokerttusilla ja pajusirkuilla pesäpaikat erosivat selvästi erilaisten saapumisaikojen takia: pajusirkujen pesäpaikat olivat järjestelmällisesti alueen korkeimissa pajukoissa (siellä täällä S- ja N-päässä ja yleisesti alueen laitamalla), jotka lajin saapuessa olivat ainoita soveliaita pesimäpaikkoja veden yläpuolella. Vasta V loppupuolella saapuneet ruokokerttuset saattoivat sitä vastoin valita pesäpaikoikseen veden alta paljastuneet matalat pajupensaikat, joita oli erityisesti alueen S- ja N-päässä. Ruokokerttuselle Nisäjärvi lienee ollut biotooppina mieluinen laajoine pensaikkoineen, mistä kertoo myös alueen suurehko parimäärä. Itse Nisäjärvellä pseivien lajien lisäksi aluetta hyödynti muutama lähimetsissä pesivä petolintupari (kana-, varpus- ja sini-suohaukka). Lisäksi reunametsissä pesivät muutamat varisparit sekä joukko irtovariksia kävivät usein parvina ruokailemassa suolla. Varikset eivät kuitenkaan havaintojeni mukaan verottaaneet pesimälinnustoa vaan löysivät suolta muuta naposteltavaa.

NISÄJÄRVEN TILASTA

Nisäjärven voimakkaat vedenpinnan korkeuden vaihtelut aiheuttivat ongelmia pesimälinnustolle (ks. edellä). Tilanne saattoi kuitenkin olla poikkeuksellisen vaikea myöhäisen ja kylmän kevään ja jateisen kesän takia, mutta valitettavasti tiedot sekä alueella vallitsevista olosuhteista että pesivästä linnustosta ovat edellisiltä vuosilta niin puutteelliset, että vertailu jää pakostakin

oletuksien varaan. Selvää kuitenkin on, että mikäli vedenpinta laskee selvästi aikaisemmassa vaiheessa, se lisää ilman muuta pesimälinnuston laji- ja parimäärää.

Nisäjärven kuivuminen kesäksi lienee jokinlainen ongelma vesilinnuille normaalikesinä (ojitusten jälkeen), jolloin vettä on vain keskusuomassa - tilan ja suojan puute haittaa tällöin niitä. Syksyiset sateet eivät myöskään nostane pintaa riittävästi, joten Nisäjärvi ei liene syysmuuton aikaisena levähdyspaikkana merkittävä. Kesän sään ansiosta suolla oli tutkimusvuonna vettä jatkuvasti jonkin verran, jolloin tilanne oli suotuisa niin poikueille kuin aikuisille sorsillekin.

Kahlaajille nykyinen kesäaikainen tilanne on optimaalinen (ks. edellä). Tosin tulvahuipun nopeampi aleneminen alkukevällä (normaali tilanne?) olisi selvästi eduksi varhain pesiville lajeille ja onkin luultavaa, että ainakin kahlaajayhteisön parimäärä lisääntyisi tällöin.

Myös varpuslinnuille nykyisenkaltainen tilanne on hyvä, varsinkin jos vedenpinta laskisi keväällä aikaisemmin.

Lokkien asettuminen pesimään Nisäjärvelle olisi hyödyllistä vesilinnuille. Lokeille kevättulvien nopea aleneminen olisi välttämätöntä, jotta niiden pesäpaikat olisivat pesinnän aloituksen aikoihin edes kuta kuinkin kuivilla.

Muuttaville vesilinnuille tutkimusvuoden kaltaiset olosuhteet lienevät optimaaliset (ks. edellä). Tärkeintä niille on luonnollisesti vedenpinnan pysyminen riittävän korkealla, jotta niiden liikkuminen alueella ja pääsy niin ruokailu- kuin suoja- paikkoihin ei estyisi. Kevällä 1987 joutsenet ja muutkin muutovesilinnut vähenivät nopeasti vedenpinnan alkaessa laskeutua V loppupuolella.

Esittäessäni toimeksiantajalleni ehdotuksia vedenpinnan korkeuden säännöstelystä pidin tärkeimpänä edullisten olosuhteiden (riittävän korkea vedenpinta) luomista nimenomaan joutsenille ja myös muille vesilinnuille. Sen sijaan kahlaajille ja varpuslinnuille, joille Nisäjärvi ei ole paikallisesti läheskään niin merkittävä (vrt. lähiseudun lukuisat suot ja peltoaukeat), olosuhteet ehdotukseni toteutuessa todennäköisesti lievästi heikkenisivät.

Nisäjärvi

PLV (1963-72)

Laji	!koiras :		!aineiston	
	!naaras	!koko (yks.)	!naaras	!koko (yks.)
HeinäSORSA	! 112:100	! 53	! 104:100	! 1450
Tavi	! 117:100	! 325	! 102:100	! 2143
Haapana	! 120:100	! 443	! 106:100	! 1900
Jouhisorsa	! 106:100	! 134	! 112:100	! 1141

TAULUKKO 1. Muuttavien sorsien koiras/naaras-suhde Polvijärven Nisäjärvellä keväällä 1987. Vertailuna on esitetty PLVn (1963-72) aineisto.

Laji	!parimäärä
Mustakurkku-uikku	! 1
HeinäSORSA	! 3
Tavi	! 10
Haapana	! 5
Jouhisorsa	! 5
Telkkä	! 4
Kurki	! 1
Töyhtöhyppä	! 3
Taivaanvuohi	! 12
Kuovi	! 5
Liro	! 9
Metsäviklo	! 1
Rantasipi	! 2
Valkoviklo	! 4
Suokukko	! 2
Ruokokerttunen	! 35
Pensastasku	! 4
Västaräkki	! 2
Keltävästaräkki	! 15
Niittykirvinen	! 1
Pajusirkku	! 30
Yhteensä	! 154

TAULUKKO 2. Pesimälinnuston parimäärät Polvijärven Nisäjärvellä kesällä 1987.

KIRJALLISUUS

- Kauppinen, J. 1980: Sorsalintujen pesivän kannan laskentameteista ja niiden virhelähteistä.-Lintumies 15, s. 74-82.
- Leivo, M. 1988: Tohmajärven Peijonniemenlahden linnusto. - Siipirikko 3/88, s. 87-96.
- Pirkola, M. & Högmänder, J. 1974: Sorsapoikueiden iänmääritys.-Suomen Riista 25, s. 50-55.
- PLV = Pohjolan Linnut Värikuvin 1963-72: Haartman, L. von, Hilden, O., Linkola, P., Suomalainen, P. Tenovuo, R. -Helsinki.
- Valtakunnallinen lintuvesien suojeluohjelma 1981: Maa- ja metsätalousministeriön lintuvesityöryhmä. Komiteamietintö 1981:32.

LINTULEHTIPAKETTI 1989

Tilaamalla lehtesi Lintulehtipaketin kautta saat ne edullisimmin. Tilaa valitsemasi lehtipaketti maksamalla tilaushintojen summa (vähintään 150mk) postisiirtotilille LYL/HBINOLA KO 2418 92-0. Paketin kautta ei toimiteta oman yhdistyksesi lehteä. Ohessa lehtien pakettihinnat ja ennakkotiedot (L=ladottu, P=painettu, M=moniste).

Lehti	Yhd.	Koko	siv/nr	Hinta
1. Aureola	PPLY	A5P	130s/4	28mk
2. Corvus	PSLY	A5L	48s/1	7mk
3. Hippäinen	SPLY	ASL	120s/4	16mk
4. Kanta-Häme/vuosikirja	KHLY	ASL	80s/1	30mk
5. Keski-Suomen Linnut	KSLY	ASL	128s/4	20mk
6. Kokko	LLY	B5L	48s/1	10mk
7. Lintukymä	KyLY	B5L	32s/1	7mk
8. Lintuviesti	TaLY	B5L	160s/4	30mk
9. Lounais-Hämeen linnut	LHLH	A5L	60s/1	15mk
10. Ornis Botnica/vuosikirja	KPLY	A5P	150s/1	30mk
11. Ornis Karelica	EKLY	B5L	64s/1	13mk
12. Päijät-Hämeen Linnut	PHLY	A5P	128s/4	23mk
13. Satakunnan Linnut	PLY	A5P	150s/4	27mk
14. Siipipeili	MKLY	A5L	96s/2	20mk
15. Siipirikko	PKLY	A5P	128s/4	18mk
16. Siivekäs	PSLM	A5L	80s/2	15mk
17. Sirri	Xenus	B5L	52s/1	10mk
18. Suomenselän linnut	SSLY	A5L	160s/4	28mk
19. Tringa	Tringa	B5L	170s/4	32mk
20. Ukuli	TLY	A5L	200s/4	32mk

Tilauksuitteja saa Juha Miettiseltä puh. 821133

PKLTY TOIMINTASUUNNITELMA JA TALOUSARVIO
VUODELLE 1989

PKLTY TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 1989

Toimintaa jatketaan pääosin entiseen tapaan.

1. Kokoukset ja retket

Kokoukset järjestetään maaliskuu-, huhti-, syys-, loka- ja marraskuussa kunkin kuun viimeisenä keskiviikkona. Maaliskuu- ja marraskuun kokoukset ovat sääntömääräisiä vuosikokouksia. Lisäksi järjestetään helmi-maaliskuussa erikokoiskokous aiheena petolinnot. Yleisöretki järjestetään alasarjien heinäkuun alussa.

2. Julkaisutoiminta

Siipirikko julkaistaan edelleen viisi kertaa vuoden aikana. Yksi numero on lintulehtipaketin sisällysluekko. Lehti osallistuu lintulehtipakettiin. Maakuntalehtiin toimitetaan muuttokatsauksia ja muita lintuaiheisia kirjoituksia.

3. Lintuasema

Höytiäisen kanavan lintuaseman toiminnassa säilytetään edellisvuoden hyvä taso. Edellisvuoden tapaan käytetään mikroa rengastustietojen tallettamiseen asemalla. Mikäli veden korkeus sallii, raivataan kahlaajalietettä lisää. Lintuasemalle yritetään saada enemmän myös Joensuun ulkopuolisia rengastajia.

4. Koulutus ja näyttelyt

Vapaaopistolla järjestetään lintuharrastuskursseja. Höytiäisen lintuasemalla koulutetaan nuoria harrastajia rengastajiksi. Osallistutaan P-Karjalassa järjestettävälle messuille.

5. Kirjastot

Kaupunginkirjaston kerhohuoneessa säilytetään edelleen uusimmat lintulehdet. Vanhemmat numerot samoin kuin kirjallisuus on sijoitettu biologian laitoksen kirjastoon.

6. Arkistot

Syksyllä 1987 yhdistykselle hankittua pöytä tietokonetta käytetään mm. Höytiäisen lintuaseman rengastustietojen, petolintukortiston ja vuosikatsaushavaintojen talletukseen.

7. Havainnot

Yhteishavainnointipäivä järjestetään keväällä ja syksyllä. Osallistutaan lintuatukseen ja muihin LYL:n projekteihin.

TALOUSARVIO VUODELLE 1989

1. VARSINAINEN TOIMINTA

1.1. Jäsenlehti

Tuotot		
Lintulehtipaketti	2500,-	
Vanhat lehdet ja tilaukset	500,-	3000,-

Kulut		
Painatus	6000,-	
Toimituskulut ja palkkiot	500,-	
Postitus	2500,-	-9000,-

1.2. Lintuasematoiminta

Tuotot		
Avustukset	1000,-	1000,-

Kulut		
Vakuutukset	300,-	
Käyttökulut	600,-	
Kiinteistö ja korjaus	500,-	
Ornitologiset välineet	500,-	
Talviruokinta	800,-	
Päivärahat		
- vastaava rengastaja (1.5.-30.10. 120 päivää à 30,-)	3600,-	-5300,-

1.3. Retkitoiminta

Kulut		
	600,-	- 600,-

1.4. Linnuston suojeleminen

Kulut		
	2000,-	-2000,-
Tuotot		
Talvilinturuokinta	6000,-	6000,-

1.5. Muu toiminta

Kulut		
Toimistokulut	500,-	
LYL - jäsenmaksut	1600,-	-2100,-

2. VARAINHANKINTA

Tuotot		
Jäsenmaksut	6000,-	
Myyntituotot	1200,-	
Joensuun kaupungin nuorisovastus	3000,-	
Korot	300,-	10500,-

Kulut		
Jäsenrekisteri ja jäsenmaksuperintä	500,-	- 500,-
		10000,-
		0

Tuotot yhteensä 20500,-
Kulut yhteensä 20500,-

JOUKKOJULKAISU

LINNUT 1989

Elokuussa 1986 järjestettiin Jyväskylässä I Suomen lintutieteen kongressi - Linnut 1986. Kokous oli ohjelmaltaan laaja ja korkeatasoinen ja sen ilmapiiri oli innostunut. Siihen osallistui lähes 200 lintututkijaa ja -harrastajaa.

II Suomen lintutieteen kongressi - Linnut 1989 - pidetään Kuopiossa 3-6.8.1989. Sen järjestäjinä ovat Suomen Lintutieteellinen Yhdistys, Pohjois-Savon Lintumiehet, Kuopion Yliopisto ja Kuopion luonnontieteellinen museo. Kongressissa esitetään viimeisimpiä tutkimustuloksia lintujemme ekologiasta, käyttäytymisestä, kannanvaihteluista, esiintymisestä ja suojelukysymyksistä.

Järjestäjät kutsuvat maamme kaikkia ornitologeja ja muita lintujen tutkimuksesta kiinnostuneita Kuopioon esitelmöimään, kuuntelemaan, keskustelemaan, tapaamaan tai muuten osallistumaan. Tavoitteena on koota mahdollisimman monet tutkijat ja harrastajat maamme yliopistoista ja lintutieteellisistä yhdistyksistä yhteen torstai-illasta sunnuntain alkuiltapäivään.

Alustavat ilmoittautumiset pyydetään järjestelytoimikunnalle osoitteella Linnut 1989, Eläintieteen laitos, P. Rautatiekatu 13, 00100 Helsinki 31.12.1988 mennessä. Samalla pyydetään ilmoittamaan aikooko pitää kokouksessa esitelmän tai esittää posterin (ilmoitukseen pyydetään myös liittämään alustava otsikko). Kaikki lintututkimukseen liittyvä ohjelma sopii hyvin tarjottavaksi Linnut 1989-kongressiin, myös valokuvat, kuvanauhoitteet tai äänitteet.

Alustavasti ilmoittautuneille lähetetään heti alkuvuodesta 1989 kiertokirje lopullisesta ilmoittautumisesta, majoituksesta ja muusta tarpeellisesta. Kongressin osallistumismaksu on 40 mk.

Tervetuloa vuoden 1989 suureen suomalaiseen lintutapahtumaan!

Järjestelytoimikunta

YHDISTYKSEN KOKOUKSET: 22.2.-89 Matti Pihlatie näyttää kuvia Afrikasta, 22.3.-89 kevätvuosikokous, Jouko Tiussa näyttää kuvia ulkomaan linturetkiltä. Pöllöretki kokouksen jälkeen sään salliessa.

10.5.-89 kokouksessa mm. lintudiaesitys ym.

Syksyn kokoukset: 27.9., 25.10 ja 29.11.

Kaikki kokoukset ovat Joensuun yliopiston biologian laitoksella ja alkavat klo 18.00.

SAUROLA & KOIVUN Sääksi kirjaa saatavana yhdistyksen kautta hintaan 150,- (kirjakaupan hinta 195,-). Kirjan tuotto menee kokonaisuudessaan kalasääsken suojelun hyväksi. Myös muita lintukirjoja saatavana edullisesti yhdistykseltä. Kirjoja kauppaa Timo Karkiainen puh. 122191.